

واورینہ

(لومری شعری ٲولگہ)

ویناوال:

محمد وسیم مومند

Ketabton.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

.....کتاب پېژندنه.....

کتاب: **واورینه**

ویناوال: **محمد وسیم مومند**

کمپوز او اډېټ: **عبدالوهاب مومند**

اړیکه: ۰۷۸۴۰۰۹۸۴۹ - wahabmomand90@gmail.com

د خپرېدو کال: ۱۴۰۰ ل / ۲۰۲۱ ع

کچه: **رقعي**

چاپ وار: **لومړی**

چاپ شمېر: **۱۰۰۰ ټوکه**

خپرونډی: **بغلان ادبي بهیر**

چاپځای: **شېگل مطبعه**

پته: **کابل ښار، ده افغانان - اریانا مارکېټ.**

شمېره: ۰۲۰۲۱۰۰۸۹۶

ددې کتاب د چاپ، پر وېب پاڼو او ټولنیزو رسنیو د خپرولو حقوق له خپرونډیې
ټولني سره خوندي دی!

اهداء!

زما د گرانې مور سپېڅلې وجود او د ارواښاد پلار سپېڅلې روح ته!

لړلیک

- ح ..... د خمار او بهار شاعر .....
- س ..... همېشه به پرې نارې وي د بلبلو.....
- ق ..... د ښکلا وسیم.....
- ت ..... د شاعر څو خبرې .....
- 2..... ښکلې مینه.....
- 3..... خزانې.....
- 4..... شین اسمان.....
- 5..... ښکلی بهار.....
- 6..... غزل.....
- 7..... ښکړې.....
- 8..... غزل.....
- 11 ..... تورې سترگې.....
- 12 ..... غزل.....
- 13 ..... پېروان.....
- 14 ..... ښکلې خندا.....
- 15 ..... غزل.....
- 18 ..... بې وفا.....
- 19 ..... غزل.....
- 22 ..... انصاف.....
- 23 ..... غزل.....
- 24 ..... خندا.....
- 25 ..... اباسین.....
- 26 ..... غزل.....

- 27 ..... وطن
- 29 ..... غزل
- 39 ..... د گلرخو قافله
- 40 ..... غزل
- 47 ..... دوست
- 48 ..... ملغلره
- 49 ..... حقيقت
- 50 ..... غزل
- 51 ..... پېغور
- 52 ..... غوتی
- 53 ..... سترگې
- 55 ..... غلامي
- 56 ..... غيرت
- 57 ..... شفق
- 58 ..... موسکا
- 59 ..... غزل
- 60 ..... ساقي
- 61 ..... هسکه غاړه
- 62 ..... بنيسنه
- 63 ..... غزل
- 65 ..... د وطن مڅتگ
- 66 ..... غزل
- 68 ..... شنې پيالې
- 70 ..... د مرحوم خاطر اړيدي صاحب ددې بيت پر بنا

- 71 ..... حسرت
- 72 ..... سفر
- 73 ..... ارمان
- 74 ..... د رحمان بابا د کاليزې په وياړ!
- 75 ..... اوښکې
- 77 ..... محبت
- 79 ..... ميو جام
- 80 ..... خبر
- 81 ..... تصور
- 82 ..... غزل
- 83 ..... د حسن بازار
- 85 ..... پرڅه
- 86 ..... غزل
- 87 ..... رباعي
- 88 ..... مهال
- 89 ..... عطرونه
- 90 ..... ننگ
- 91 ..... غزل
- 93 ..... قمر
- 94 ..... کهکشان
- 95 ..... غزل
- 97 ..... د شونډو رنگ
- 98 ..... شرمنده و
- 99 ..... اختر

100.....	سوبه
101.....	بغاوت
102.....	چنار
103.....	د نفاق ټکي
104.....	په اور لمبه
105.....	غزل
106.....	پارکي
107.....	انحصاري سترگې
108.....	رسي که نه؟
109.....	غزل
111.....	د مور نړېواله ورځ
112.....	غزل
115.....	مورې!
116.....	نيمه ازاد نظم
117.....	غزل
123.....	يادښت

د خمار او بهار شاعر

ساقینامه یا خُمريه شاعري په پښتو لرغوني شعر کې زرغون خان نيازي پيل کړې او وروسته د نورو شاعرانو پام هم ور اوښتی دی. په دې شاعری کې د ساقی، شرابو، مینا، جام، خُم، میخانې او پیمانو ستاینې راځي چې ددې کلمو تر شا بیا د کلمو د ظاهري مانا په څېر یوه او مجرده مانا نه څرگندېږي، بلکې د هر شاعر د سبک او عقیدې له مخې دویمه او درېمه مانا هم وړاندې کوي.

د رزمي شاعری مخکښان ترې د خپلې مېړانې او غرور مانا اخلي، په بزم کې بیا د خپلې مینې لپاره وفاداري، ژمنتیا او په ښکلا غرور هدف وي، خو کله چې بیا خبره تصوف او عرفان ته راځي، نو هلته دا مقام د خدای تعالی د معرفت او ښې اشنایي په عرفاني سیمبول بدلېږي.

اوسني شاعران چې تر ډېره مینې او ټولنې ته ژمنه شاعري کوي، له ژونده یې تجربې خامې دي، اکثره یې ساقی او میخانه نه ده لیدلې، د عرفان او تصوف له نړۍ لېرې شوي ښکاري، نو دا ډول شاعري یې هم مینه، فردي او کله کله هم ټولنیز دردونه را نغاړي.

دلته سیمبولونه هم تر ډېره د شاعر فردي موخې رسوي، معشوقه څرگنده ده او شکایت چې د اوسنۍ شاعری د موتیف یې جوړ کړی، هم انځوروي. شاعر د خپل غرور او ماتو د غچ لپاره د مانېام او جام لاره نیسي، خپلې معشوقې ته وايي چې زما سره د ځان لوړ ساتلو بله لاره هم شته، خو لامل به یې ته وي او زما وفاداري به لا هم ثابت وي.

لنډه دا چې اوسنۍ خُمريه شاعری د ماناگانو په محدودیت کې را ایساره ده او د ابهام او ابهام ښکلا بیزه پرده ترې په ټولېدو ده، خو ددې رنگینۍ ډولۍ او چټولو ته بیا نوو ادبي صنعتونو، ترکیبونو او د ژبې روانۍ خپله نرمه اوږه ورکړې ده.

زه چې د کوم شاعر په اړه څه وایم، هغه داسې یو کس دی چې هم یې مستانه شاعري کړې او هم یې دغه شاعري د طبیعت په خُم کې رنگولې او رنگینه کړې ده. طبیعت چې د پښتو شعر یوه مهمه، خو تر یوه حده هېره شوې او نا منظمه

برخه ده، دغه شاعر ورته ارزښت ورکړی او د خپلې شاعرانه لارې د ځانگړنو له مخې یې د دروني او بهروني طبیعت خواږه ورباندې لورولي دي، ځکه ورته د ځمار او بهار شاعر وایم. دلته به یې یو څو بېلگې په گډه ولولو:

ای ساقی! ماته د ښکلو میو جام را
په ښکانونو کې یو نوم د ښکونام را

یا:

ساقی په لاس کې جام و، ست یې وکړو د شرابو

حاجت مې جام ته نه و د نشو ډکه فضا وه

په دویم بیت کې د نشو ډکه فضا له کومه شوې؟ دا فضا د طبیعت منظرو او ښکلاوو جوړه او ډکه کړې، په دې مانا چې شاعر ډېر طبیعت او ښکلا ته ارزښت ورکوي او دا ارزښت د ساقی او ځمار د ماتې لامل گرځي.

د ښاغلي وسیم مومند په دې شعري ټولگه کې د هغه مستانه انداز او د طبیعي مناظرو ستاینه غاړه دومره سره غاړه غړۍ وي چې ډېر ځله د یوه او بل ځای نیسي او پسرلی د طبیعي مناظرو په جام کې د ښکلا وېشونکي ساقی په توگه ځان څرگندوي.

دا سبک ستر خوشحال خان هم په خپله شاعرۍ کې پاللی دی، بابا د یوه طبیعت پېژندونکي شاعر په توگه د پسرلي د نندارې پر مهال جام او مینا هم صحرا ته وړي او د ساقی یاد کوي. یو څو بیتونه یې داسې دي:

ساقی راشه شراب را کړه د سرو سترگو

تر چشمانو دې څارېم چې بهار ځي

***

چې دا هسې نو بهار درومي بې میو

دا خبره په هر چا ده نا صلاحه

***

زه له تا جدا په سوز او په گداز یم

ته به گشت د گلستان لاس په مینا یې

وسیم مومند بیا په دې ورځ له خپلې بد قسمتی ژاړې، په یوه شېبه کې د خپل
عروج او نزول عروج وړاندې کوي، یا په بل عبارت د خپلې ماتې او بریا تصویر
یې زموږ سترگو ته درولی دی.

ما وسیم چې سره شراب د شونډو نوش کړ
د رقیب په مخ کې زه په شان د شېر شوم
د امېد غوټی مې ځگه گلان نه شول
چې نسیم گذر کولو زه یې هېر شوم

یا:

محل چې درته جوړ کړمه د شنو اوبو په غاړه
سپوږمۍ چې پلوشې کړي مونږه ناست یو سره دواړه
ورم و د پسرلي چې ستا لمن وي را نېولې
رباب مې شرنګولی او ته وای راته ولاړه
په دغه دوو بیتونو کې د پسرلي یا په ټوله کې د طبیعي مناظرو ماهرانه انځور
بنګل شوی چې ذهني او عيني اړخونه دواړه لري او موږ ورسره دغه نابې نندارې
ته بیایي.

زه هله لېونی شوم تا خمار خمار ویل
بلبلو په چمن کې هم گلزار گلزار ویل
زړه زما زخمي شو چې بهار راته په غوږ شو
گلونو په صحرا کې چې بهار بهار ویل

یا:

د سرو شونډو په شربت کې د شراب غونډې نشه ده
دا دوه سترګې چې څلور شي هوسونه ترې جوړېږي

یا:

د سحر باد چې دا گلونه غوړولی شي
دا د خپه زړګي غوټی به هم سپرلی شي

خوشحال بابا په یوه بیت کې وایي:

د گلونو په موسم کې هغه خوار شول

چې گل رنگه معشوقه یې تر خنګ نه وه

همدا مضمون په یوه ډول د مومند صیب په یو څو بیتونو کې داسې راغلي دي:

څه بنګلی بهار دی چې محبوه وای او زه وای

څه بنګلی گلزار دی چې په شنه چمن پراته وای

د گل په خوشبویي کې د سپوږمۍ په رڼايي کې

دوب په خپله مینه د بورا په تماشه وای

زما د خبرې مطلب دا نه دی چې مومند صیب به د بابا د شاعرۍ تر اغېزو لاندې

دا لاره غوره کړې وي، که چېرته وي هم، نو دا ستره مېرانه ده چې یو څوک

دومره ستر او عالي انتخاب ولري. دا ډول گڼو بېلگو زموږ ولسي ادب هم بنګلی

کړی دی. په یوه لنډۍ کې راځي:

په باغ کې مه گرځه دلبره

گلان شرمېږي مخ په پانو پټوینه

د مومند صیب یو بیت داسې دی:

شینکي باغ کې را ښکاره شي سور کمیس شنه لوپټه کې

گل گلاب په شرمېدو شي بلبلان په ولولو شي

د طبیعت د مناظرو ستاینه په تصوفی شاعرۍ کې ډېر ځله د مقدماتي یا مبتدا په

توگه یادېږي او وروسته ورسره خبر هم تړلی وي چې عرفاني شاعران یې خپلې

لارې او مسلک ته د وسیلې او ژمنتیا په توگه بیانوي او دا کار ممکن خپل

مخاطب ته په پام سره وکړي. د مومند صیب په شاعرۍ کې بیا د طبیعي مناظرو

د ستاینې پر مهال خبره په مبتدا کې پاتې کېږي، خو یو وېروونکی حالت زېږوي،

وېروونکی تصویر جوړوي، لوستونکی انتظار وي چې اوس به نوڅه کېږي؟

په اسمان کې چې برېښنا شي باد باران په اورېدو شي

سمندر په خاموشۍ شي توپانونه په څپو شي

لنډه دا چې مومند صیب د طبیعت او مستانه بیان او ارایې په برخه کې یو ښه او کامیاب شاعر دی، لامل به یې هم له طبیعت سره د نوموړي اړیکه، غني او شاعرانه ذوق وي. دا دده خپل ذوق او شاعرانه لیدلوری دی، د شاعرانه بیان دا ازادي هېڅ کوم کره کتونکی له ده څخه نه شي اخیستلی، ده هسې هم خپل ځان ته قناعت ورکړی او وایي:

که مدهوش یې که مستي کړې اې وسیمه!
یم حیران چې دا به څنگه کړې عقبا ته؟

له دې پرته دی د مینې په اړتیا او وړتیا هم پوهېږي، که په وینښه نه وي، نو دا انساني هیله یې د لا شعور په نړۍ کې پرته ده او ده ته یې ویلي دي:

بېگاه راته په خوب کې یو سپېڅلې داسې ویلې
وسیمه! په دعا کې دې سپېڅلې مینه غواړه

ما چې تر کومه د مومند صیب دا شعري ټولگه ولوسته او د شعر ویلو نېټې ته مې یې پام وکړ، نو اکثره شعرونه یې د (۱۹۹۸) شاوخوا کلونه دي چې زیات یې د هجرت په دیار کې ویلي دي، ممکن ډېر یې د شاعرۍ د پیل یا ابتدايي شعرونه وي او د هر شاعر د پیل شعرونه مخامخا له فني اړخه ستونزې لري، دا هم یو حقیقت دی چې له نن څه باندې دوې لسيزې وړاندې زموږ د شعر د تیوري او کره کتنې بهیرونه او کتابونه په ننۍ کچه نه وو.

د مومند صیب د شاعرۍ په تخنیکي برخه کې ځینې ستونزې شته دي چې لا هم نه دي حل شوي. مثلاً په ځینو شعرونو کې د څپو د کمښت، د اهنګ ماتوالي، نامعیاري شاعرانه کلمې، قافیوي عیبونه، کله کله هم د تصویر بشپړونې صنعت نیمگړې خواوې هغه څه دي چې د هغه شاعرۍ ته د کره کتونکو د خو گوته اړوي. مثلاً دا بیت:

غشې په نښه هم په خاوره لگي
دا ستا بانه د زړه په سر لگي

پورتنی بیت د غزل مطلع ده او طبعي ده چې مطلع مقفي او مصرع وي، ياني دواړه نیم بيتي قافیه او ردیف لري چې دلته خاوره او سر د قافيې کلمې نه دي، خو که بې مطلع غزل وي، بیا نو په ازاد نیم بيتي کې اړتیا نه وه چې لگي (لگېږي) راوړل شي، ځکه چې دا کلمه ددې شعر ردیف ته ځانگړې شوې ده.

یا:

خزانسې چې د لعلونو يې بهتر دی
 خوږ نسیم چې ښکلی لري د سحر دی
 چې شراب څومره تراخه يې خواږه لري
 خوشبويي لکه د مشکو او عنبر دی

په دې بيتونو کې بیا د (دی) ردیف د جمع او مفرد هم د جنسیت له اړخه نه دی تصريف شوی، خزانې او لالونه جمع دي او باید (دي) بشپړوونکی ورته کارول شوی وي، خوشبويي مونث او دی ورته د مذکر بشپړوونکی راغلی دی، په همدې ډول تراخه د (ترخه) نا معیاري بڼه کارول شوې ده.

بله بېلگه:

طواف وکړم کعبې نه که د ستا قمر نه تاو شم
 پيالې د میو نوش کړم که محراب منبر نه تاو شم

په بیت کې خبره د زړه او مخ ده، شاعر همپشه کوبښن کوي چې انډولونه پرتله کړي، حمید بابا چې وايي، (خط پر مخ د صنم راغی که سپورمې شوه په هاله کې) دلته دواړه خبرې په مخ کې دي، ځکه يې تړاو هم اسان دی، مومند صیب بیا د زړه او مخ خبره کړې، کعبه زموږ لپاره د پاک زړه سپمبول دی او قمر د سپین مخ، د کعبې ظاهري رنگ (پوښ) تور دی او د مخ سپین دی. قمر (سپورمې) د مخ تشبیه ده. که خبره داسې وای چې له مخ نه دې وگرځم که قمر نه، نو د تشبیه او پرتلنې اړیکه رامنځته کېده. په دویم نیم بيتي کې بیا خبره گوزاره کوي، ځکه چې د مستی او زهد تصویر يې وړاندې کړی چې متضاد اړخونه دي او کله کله تضاد هم د ښکلا اصل او لامل وي.

د ملنگ جان په يوه شعر کې راځي:

مخ دې بلې لمبې کاندې کله گل کله غنچه شي
ځکه ماته ډېرې گرانې، د پتنگ بلبل نخري دي

دلته د تشبیه د صنعت له مخې هم ترتیب رعایت شوی او هم انډولونه د تضاد پر ځای د ورته والي په تړاو تړل شوي دي او هم یې د عارفانه تجاهل صنعت ښه پاللی دی، ځکه شاعر وایي چې مخ دې کله لمبې کړي او کله گل و غنچه شي، نو زه اوس حیران یم چې پتنگ شم که بلبل شم، د پتنگ کار له لمبو او د بلبل له گل سره وي. یا:

زه خو ستا په مینه مست یم
په شرابو ملامت یم
له زمرو مې نه شي وېره
ځان قربان ستا په خلقت یم

ښکاره ده چې مست د ملامت او خلقت د قافیې مناسبه کلمه نه ده، ملامت او خلقت هم خپلو کې قافیوي عیبونه لري چې پاملرنه ورته نه ده شوې. د مومند صیب د شاعرۍ له لوستو وروسته راته څرگنده شوه چې دی له ژوند او طبیعت څخه پراخه تجربه لري، هم یې درد او هم یې د مینې خوږلت تجربه کړی دی، باوري یم چې دهغه د شاعرۍ دنیا به له خپلې ټولې ښکلا سره دهغه د مینه والو زړه ته لاره وکړي. زه ورته ددې ټولگې د چاپ مبارکي ورکوم او له زړه نه ورته وایم چې گران وسیم مومنده!

ته چې وطن کې دنیاگی. د ژوند ودانه غواړې
ستا تقدس د مفکورې ښکلې ارمان ته سلام

په ټوله ادبي مینه او درنښت
پوهنیار گل رحمن رحمانی
۱۳۹۸، د سلواغې ۷مه

همېشه به پرې نارې وي د بلبلو!

شاعري هغه درياب دی، چې ورننوتل يې خيال او فکر ته اړتيا لري، يانې خيال او فکر د شاعر زرينې وزرې دي چې په خيال پردازي کې يې غوړوي او تر لوړو غرونو پورې - پرې الوزي، ددې له غوړولو وروسته د بديعي صنايعو په رنگينو خاشکو باندې شعر رامنځته کېږي. شعر هغه کلام دی چې له (فکر، احساس، عاطفې، تخيل او اهنګ) څخه رغېدلی وي، يانې درياب په کوزه کې ځايول دي. همدارنگه را وروسته ادب څېړونکي وايي: (ښه شعر هغه شعر دی چې وېښته سوری کړي). دلته بيا له بديعي خواوو بحث مخې ته راځي يا هم د اکاډميسن صديق روحي له نظره (ښه شعر هغه شعر دی چې د وخت غوښتنو ته ځواب ووايي). په هر صورت؛ اوس د سرليک سپړلو ته راوگرځو.

په يو بڼ کې بلب بڼکلي غبرونه باسي چې په اورېدو يې ښه احساس رامنځته کېږي، همداسې شعر هم بايد د شعر په ژبه وويل شي، چې په اورېدو يې بايد تاثيرات رامنځته شي. د شعر د اهنګ تارونه لکه د بلبو نارو غوندې په بڼ کې بايد انعکاس ومومي، چې په داسې توگه د شعر وزن په پام کې نېول کېږي او د شعر يو راز هم دا دی چې په اورېدو يې مړاوی گل وغوړوي. په ښه شعر کې د سېمبولونو کارونه د ټاکلې موخې څرگندولو لپاره راپول کېږي او شاعر غواړي چې خپله خبره په بديع کې د معنوي او لفظي ښکلا په مرسته او په بيان کې د مجاز، د استعارو پيوندولو، د قرينې په ايښودو او د علاقې په اړيکو سره ژور مفاهيم او د ماناگانو ابهام، ابهام او څرگندې بڼې را وپنځوي.

د وسيم مومند په شعري ټولگه کې د صنعتونو، مضمون، فورم او نورو اړخونو نه بحث په کار دی چې د طبيعت او د زړه خبره يې د شعر په ژبه بيان کړې ده. د نمونې په ډول د څو صنايعو يادوونه يې کوو.

تلمېح صنعت په شعري کلام کې مونږ ته يوه مشهوره تاريخي پېښه او کيسه را په گوته کوي چې تېره شوې صحنه شاعر په خپل شعر کې د نغوټې په ډول منعکسوي، دا کار ځکه کوي چې شعر يې له معنوي اړخه پوخ راشي او کړې

خبره یې د تېرې شوې پېښې پر اثبات پیاوړې کړي. د مومند صیب په شعري کلام کې تلمیح صنعت خو ځایه تر سترگو کېږي، لکه:

بدن زما دی موخته نېغو بانو په غشو
ستا په چرو به څه ونه شي ذوالفقار راوله

***

چې غشې په لېندو کې صیادان یې موخته دي
مېرې کوترې شان ته رفاقت څنگه ونه کړم

په لومړي بیت کې د ذوالفقار کلمې په تړاو یوې تاریخي کیسې ته اشاره شوې ده، د مشهورو لغت نامو له نظره، لکه دهخدا او فرهنگ معین کې راغلي دي، ذوالفقار د منبه ابن الحجاج یا د عاص بن منبه توره (شمشېر) و، چې حضرت علي (رض) د بدر په جگړه کې هغه یې مړ کړ او توره یې ورته پیامبر ص ته ورکړه. یو کال وروسته د احد په جگړه کې، کله چې د علي رض توره ماته شوه، نو هغه له پیامبر ص څخه د تورې غوښتنه وکړه، ذوالفقار یې هغه ته ورکړ، تر څو علي رض په هغه باندې د پیامبر ص ساتنه وکړي او دښمن پرې په شاتمبه کړي. ددې یادوونه هم باید وکړم، ولې یادې تورې ته د ذوالفقار نوم ورکړل شو؟ ځکه ذوالفقار له فقاریه څخه اخیستل شوې کلمه ده، چې د انسان د شامریو (ستون فقرات) په مانا ده، ویل کېږي چې ددې تورې په شا د انسان د فقراتو په څېر ټیټې او ژورې نښې وې، نو ځکه یادې تورې ته ذوالفقار وویل شو، همدارنگه د یادې تورې د څوکې بڼه لکه د مار ژبې په څېر دوه تېزې او نازکې څوکې درلودې. دلته مومند صیب د شعر پورتنی بیت کې خپل رقیب ته وایي چې هسې هم دلرېا پرې هره ورځ د نېغو بانو په غشو گوزار کوي او د شاعر بدن داسې سترو گوزارو باندې عادت دی، نو رقیب ته یې کوت څنډنه دا ده چې په چرو باندې دده بدن هسې هم تاثیر نه کاندې او واړه گوزارونه دې پر ده نه کوي، ذوالفقار هغه سرکښه توره ده چې د محبوبې د نېغو بانو غشو گوزار په څېر، دده بدن ورته مقاومت نه شي راوستی.

همدارنگه په دویم بیت کې هم یوې مشهورې تاریخي کیسې ته اشاره شوې ده چې تېر تصویر پکې ښکاره نغښتی دی، هغه تاریخي کیسه د کوترې او د مېرې کیسه ده، چې موخه یې د دوستۍ او رفاقت اړیکه ساتل دي، باوري یم له دې کیسې سره ټول اشنا یوو.

د وسیم مومند په شعري ټولگه کې د نورو صنعتونو بېلگې هم لیدل کېږي، چې دلته یې یوه بله بېلگه د تکرار احسن څخه را اخلم.

ستا د شنو بنگړو شرنگار ته عاشقان شو غلي غلي

ستا د سپین مخ پلوشو ته پتنگان شو غلي غلي

د مضمون په برخه کې شاعر محمد وسیم مومند د وطن دوستۍ، پرمختګ، عشق، فراق، هجرت، تصوف او د پند - نصیحت اشعار ویلي دي چې یوازې د نصیحت او د پند بېلگه یې راوړم. لکه:

د فاني نړۍ په لاره ځان هونښار کړه

د ژوندون د حوادثو تابعدار کړه

په دې شعري ټولگه کې سیلابوټونیک وزن ډېری په (۱۴، ۱۲، ۱۱، ۱۵) څپو کې ویل شوي دي چې د خپل اهنګ یې په کراتې اندول ساتلی، د اهنګ ساتلو لپاره د غزل په ځینو ازادو کرښو کې یوه څپه ډېره راښکاري چې د کمښت په سبب مات اهنګ را پرېږدي نو اړ یوو، یوه څپه ډېره؛ خو اهنګ روان پرېږدو چې د خوند تسلسل تر پایه وساتي. همدارنگه د شعر په ځینو مسرو کې مات اهنګ را مالومېږي چې غالباً د خجیز خانګې، نه مراعتول دي. هېره دې نه وي، په شعر کې د یوې قافیې دوه ځلي تکرار د قافیې اصولو له مخې عیب بلل کېږي، لکه ددې شعري ټولګې په ۴۲ مخ - په یو غزل کې د (سر) کلمې قافیه دوه ځلي تکرار راغلې ده.

ویناوال د شعري ټولګې د فورمونو په درشل کې په غزل، نظم، رباعي، قطعه، څلوریزې او دوه یزې (مثنوي) کې اشعار ویلي دي چې ددې ژانرونو په ساتلو کې ویناوال لوی لاس اخیستی دی.

د مومند صیب د شعر په یو بیت کې د خرافت مانا لټوو او بل بیت کې یې ارسال
المثل صنعت راسپړو. (د یو مشهور متل په خاصه لار باندې راوړلو ته ارسال المثل
وايي.) «بدیع - بیان، ۷۳م»

که د نېکو لارو مل یې نېک به گرځې
که بد گرځې نو د بدو انتظار کړه

***

مینه تنکی وي، لېونی وي نور بیا شرم نه کړي

زیارته! ستا په کنارو کې مې گناه وليده

په لومړي بیت کې شاعر د خپلې موخې افادې لپاره «بد به گرځې، بد به پرځې»
مشهور متل راوړی دی او په دویم بیت کې هغه خرافاتي کړنې ته اشاره کړې چې
زموږ خویندې او میندې د خپلو حاجتونو رفع کولو لپاره زیارت ته ځي چې دا
هېڅ شرعي جواز نه لري.

په پای کې زه بناغلي محمد وسیم مومند ته ددې شعري ټولگې مبارکي وایم او د
بغلان ادبي بهیر درانه کره کتونکي استاد جمعه خان توخی، احسان الله دروېش
او نورگل اندروال څخه په مننې چې ملتیا یې راسره کړې، همداشان د بغلان
پوهنتون قدرمن استاد پوهندوی سید مجتبی نایل څخه هم مننه کوم چې د همدې
لیکنې بیا کتنې لپاره یې وخت راکړ. له لوستونکو مې تمه دا ده چې همېشه په یو
شین بڼ کې لکه بلبلو غوندې په یاد اشعارو زمزمې وکړي. د خوشحال بابا ددې
بیت په هیله:

همېشه به پرې نارې وي د بلبلو

دا چې ساز کړ نن خوشحال په ویل باغ

مینه او درنښت

عبدالوهاب مومند

۱۳۹۸/۱۱/۲۳ ل.ک - مرکزي بغلان

د ښکلا وسیم

د خدای (ج) دنیا ښایسته ده، طبیعت ښکلی خلق شوی، انسان ښکلی او ژوند ښکلی دی، د ښکلا لیدو لپاره ښکلی ذوق او ښکلی لید ته اړتیا ده، د ښکلا په اړه د نړۍ پوهان سره بشپړه سلا ندي ځینې پوهان ښکلا مجردة او ځینې یې مجردة نه بولي خو بیا هم دواړه ډلې ښکلا ځانته منظور بولي، دا چې د شعر سکالو د وخت سره سم مزل وهي او د عمر په تېرېدو لا پخېږي، د پړاونو په زړېدو د ښکلا په وړاندې لید او ځیر ځواک لا پیاوړي کېږي او د غزل تر وروستيو ټیندکونو شاعر د مینې زمزمې روانې وي.

د مطرب په خوږ اواز کې زمزمه وه ستا د حسن
ستا د سرو شونډو مسکا ته مطربیان شو غلي غلي

مومند صیب په شاعرۍ علمي بحث به د نظر خاوندانو ته پرېږدو، خو د واوړینې هر مخ په اړولو به په ښکلا مین وسیم ومومو، چې د لفظونو گلپانې یې دومره خوندورې پېلې دي، چې د کمال حد یې له ورايه ځلېږي.

خوږ باد وچلېږي د سپرلي ښکلی موسم دی
شبنم په شنه کاسه کې د سببا مزه کوي

***

دنیا څومره چې بدرنگه، ښکلې ښکاري
هغه دا چې ښکلی حسن په اثر دی

مومند صیب په ښکلا هېڅ حد نه ماتوي، ژوند ورته په نشت امکاناتو هم خپل محبوب تر څنگ ښکلی برېښي، خاورینو کنډرونو کې هم ښکلا لټاري، د ښکلا لید بازار یې ښه تود دی.

کېږدی ده زما خوښه چې ته وای د ژوند شریکه
دا شنې د غرو لمنې محلونو کې لا څه دي

د مینو کیسې او ډېرو ناولونو پای د ډېرو مینانو وروستی منزل په پردېسي او فراق پای مومي، که څه هم مومند صیب د مینې مست سفر کې د غمازانو د اورونو له خپوروغ پاتې نه دی؛ خو دی په کې بریالی برېښي په ازغونو ښاخو کې یې د مینې بهار ته رسېدلی، کټ مټ لکه د اندلس په زرغون بڼ کې د فلورا شهزادګۍ په قول چې هنري غلام ته مینه د زړه څخه راوتلې او روح سره وصلېدونکې اثر بولي، چې تل به ژوندۍ وي، یعنې پای یې ناشونی دی.

کوم گل چې ما کرلی محبت په شین چمن کې و
ها بوتی خو لا پرېږده چې دا پانه یې زرغونه شوه

***

قسمت کړی چې خپل کار وه

زما شویې او زما وه

مومند صیب سولیز ژوند او سوکاله ټولنې ته هېڅکله هم ناوخته نه بولي، په سوله کې ژوند هر کله ښکلی بولي په ګډه تر منزله منزل، د سوکالۍ او خوښیو کېږدۍ تر ساحلونو رسول یې ترنم زمزمو کې ناڅپري لکه چې دروېش ډرانې وايي:

که زړونه سره یو کړو او لاسونه سره ورکړو

دا کاني به لالونه شي دا بوتی به لونگ شي

مومند صیب وايي:

دا اوس هم لا فرصت دی د ورورۍ لاسونه ورکړي

دا نه چې سره مړه کړو په گلېهار او په سالنگ

پای کې د ښاغلي محمد وسیم مومند صیب ته د لومړۍ شعري ټولګې (واورينه) چاپ مبارکي وایم هیله مندیم چې پاتې نسلونه د بغلان مازیګر د وسیم صیب د غزل په زمزمو لا ښکلی کړي، لوی خدای (ج) څخه د کرکر د گلونو کاروان همدا سې روان غواړم او د مومند صیب په دې بیت مو لوی رب ته سپارم.

طبیانو لاس مې نیسئ اخ بې شانه زړه مې رپي
د نسیم خوږو نغمو ته لکه پاڼه زه رپېرم

مینه او درنښت

عبدالمبین (صافی)

مهارشي دایاناند پوهنتون - هندوستان

د شاعر څو خبرې

واورینه زما د زړه اواز چې د زړه له تل نه راوتې او د قلم په څوکه لیکل شوې ده. د وطن بشپړازی، د طبیعت ښکلا او د وطن ناخوالې زما په شاعري باندې ځواکمن اغېز کړی دی.

زما هوډ او د کتاب چاپول ډېر واټن درلود خو تاند او هڅاند ځوان عبدالوهاب مومند په هڅوونه او زیار زما لیکنې یې دې ته جوگه کړې، چې د چاپ په بڼه راووځي، مننه ترې کوم؛ او هېره دې نه وي ښاغلي گل رحمان رحمانی صیب نه هم نړۍ مننه چې زما په اثر یې سریزه لیکلې او زما حوصله یې څو برابره کړه چې لا نور هم ولیکم، زه یې د یو شاعر په صفت د کلاسیک او معاصر شاعرانو سره پرتله کړی يم. د ښاغلي رحمانی صیب لیکنې زما په روح او ځان ژور اغېز ښندلی دی. مننه رحمانی صیب!

درښت

محمد وسیم مومند

بنکلي مینه

خومره بنکلي مینه ستا وه
چې د عشق نازو ادا وه

چې انگار مې په بدن شو
ستا د گل په شان خندا وه

رقیبان چې شول ناکامه
دا د عشق پټه حیا وه

شمعې خړې کړلې سترگې
ستا د مخ بنکلي بنسکلا وه

زمانې له چې زه گورم
دا د هغه وخت لیلا وه

قسمت کړی چې خپل کار و
زما شوې او زما وه

نصیب را کړله په لاس کې
وسیم وایي چې هُما وه

گل بهار کالوني پېښور

خزانې

خزانې چې د لعلونو بې بهتر دی
 خوږ نسیم چې ښکلې لږې د سحر دی
 چې شراب څومره تراخه یې خواږه لږې
 خوشبویي لکه د مشکو او عنبر دی
 شونډې سرې سترگې چې تورې کړې محبوبه
 تورې زلفې په سپین مخ لکه محشر دی
 زه چې څومره فریاد کړم، فریاد نه اوري
 داسې ښکاري چې محبوب مې پرې خبر دی
 که اوس څومره چې محبوبه شي خبره
 زړه یې ویشتی له اول نه په خنجر دی
 دنیا څومره چې بدرنگه، ښکلې ښکاري
 هغه دا چې ښکلې حسن په اثر دی
 گل گلاب چې کړې موسکا په شین چمن کې
 بلبانو او اوزو کې هم هنر دی
 د خزان په موسم پانې چې رږږې
 د سپرلي په لاره زبړی د اختر دی
 وسیم څومره پرهاري او فریادي شي
 د وصال په څپو ډوب په سمندر دی

ع ۱۹۹۶/۹/۵

گل بهار کالوني پېښور

شین اسمان

په اسمان کې چې برېښنا شي باد باران په اورېدو شي
سمندر په خاموشي شي توپانونه په څپو شي

گل نسيم ته په خندا شو، څه محبوبې غرخي له
تورو سترگو له چې ځير شم زړه گوگل کې په ټوپو شي

سره جوړه، سپين مړوندونه، توري زلفي، سره لاسونه
زړه چې څومره صبرومه لا هغومره په سلگو شي

قد قامت د نېستر ونه د يار مخ د څوارلسمې
سپورمې. هله شي خجله چې سپين مخ په پلوشو شي

شکي باغ کې رابکاره شي سور کميس شنه لويته کې
گل گلاب په شرمېدو شي بلبلان په ولولو شي

د يو قامته غوندي شپه کې هيا هو يي د ځناورو
کومه لار کې چې روان يم هغه لار د رنگينو شي

هره اوبسکه چې راڅاڅي د ځيگر په سرو لمبو کې
رقيبان شمعي کړې بلې پتنگان په سوځېدو شي

چې کچکول کړمه په غاړه ملنگي جامې په تن کې
شم روان د يار کوڅې ته ټول مخلوق په نظارو شي

زړه به څومره صبرومه چې د يار کوڅې ته نه ځم
وسيم ياد شي د يار غاړه اور يي بل په اندامو شي

ع ۱۹۹۶/۹/۹

پېښور

ښکلی بهار

څه ښکلی بهار دی چې محبوبه وای او زه وای
څه ښکلی گلزار دی چې په شین چمن پراته وای

بلبلو په چنارو بورا گانو په نخا کې
ډوب په خپله مینه د بورا په تماشه وای

د گل په خوشبویي کې، سپوږمۍ په رڼايي کې
خُم وای د شرابو او پیاله ستا په سینه وای

څنگه چې زه زانگم ستا د مینې په ټالو کې
هسې زنگېدلې ستا د مینې په کیسه وای

نازونه ادا گانې ستا څومره جانانه دي
هسې دې ښکلا شته چې ستا نوم هم گلبشړه وای

رقیب په پېغورونو زما هېڅ پروا رانه شي
عزم سره یو وای رقیب کور په ویرانه وای

څومره وسیم خوښ دی ستا د هجر په څپو کې
راکړې به ته ماته پاکه مینه نذرانه وای

ع ۱۹۹۶/۹/۱۵

پېښور

غزل

زه خو ستا په مینه مست یم
 په شرابو ملامت یم
 له زمرو مې نه شي وېره
 ځان قربان ستا په خلقت یم
 عاشقي په سمندر کې
 لامبو زن او با همت یم
 د جفا مقابله کې
 سپینه توره د هیبت یم
 ستا د عشق ناز او ادا ته
 زه ټوټه د شرافت یم
 ستا د مینې په خیالو کې
 زه مالیاړ باغ د جنت یم
 د رقیب په سر گوزار ته
 زه څرگنده حقیقت یم
 زه خو ستا مینې وفا ته
 شرمنده او خجالت یم
 د رقیب لېوني سر ته
 سره لمبه زه د قیامت یم
 که یې لاس رانه وانخېست
 زه وسیم پرې جوړ افت یم

ع ۱۹۹۶/۹/۳۰

بنگړي

ستا د شنو بنگړو شرنگار ته عاشقان شو غلي غلي
ستا د سپين مخ پلوشو نه پتنگان شو غلي غلي

که نه څومره رابنکاره شي په ساده جامه محفل ته
د پايښو هر يو شرنگ ته رقاصان شو غلي غلي

ستا د سترگو نه شراب رابهېده په بنكلي مخ ته
دا ساقې چې ورته ځير شو شرابيان شو غلي غلي

د مطرب په خوږ اواز کې زمزمه وه ستا د حسن
ستا د سرو شونډو موسکا ته مطربيان شو غلي غلي

نا چې څنگه قدم کېښود د هوسۍ په هر قدم کې
ستا د هر گام اڅېستو ته سيلانيان شو غلي غلي

چې مې غېږ ته رانږدې کړه د نياست سپينه سپوږمۍ
زما دغې حرکت نه رقيبان شو غلي غلي

زه چې څومره صفتونه ستا د ناز او د ادا کړم
د وسيم ستا هر صفت ته صحافيان شو غلي غلي

پېښور

غزل

په تورو سترگو کې راواړوه شراب لېلا
د نار د زلفو راته جوړ کړه بڼه رباب لېلا

چې ته نازېږې په خپل حسن او ښکلا محبوبې
د خداي دپاره په زړه جوړ نه کړې خوناب لېلا

چې زما روح سترې ستومانه په هوا کې شولو
له ترمو اوبښکو نه مې جوړ شولو سیلاب لېلا

نا ترسې دومره ته ډېر ظلم او جفا مه کوه
راباندې بل شول ټول اوړونه د کباب لېلا

بېلتانه سيوري ته يې عمر پانې ژېړې کړلې
په اخر وخت کې راته جوړه شه افتاب لېلا

چې تمنا د عشق څوک شرم کړي نادانه به وي
د زړه اخلاص نه راته ونیسه گلاب لېلا

چې په ټول عمر ژړېدلې کړېدلې وسيم!
په ژوندون زېږې ورته وېښه شېاب لېلا

غزل

کمځۍ کمځۍ دې زلفې ټال وهي په سباوون کې
دنيا به ښکلې ښکاري دا زما او ستا تړون کې

انداز د محبت دې زړه راښکونکۍ وي جانانه
د مړو سترگو کتو کې او د سرو شونډو سمون کې

موسم په چلېدو کې د شبنم په اورېدو کې
چغار چې څومره خوند کړي د بلبلو په پاڅون کې

خوبونه چې زه گورم ستا د فکر په خيالو کې
کېنم د اوبو خواته ورته وایم ښک شگون کې

بلبل په زړه چې ننوت اغزی د گل د څانگې
تصویر یې د وفا و په دا سره سینه کلگون کې

دا شان زما پښتون و زما مینه پښتنه وه
دا ژوند چې وسیم تېر کړ د غمازو په لمسون کې

پښتونخوا - پېښور

غزل

زه به زار شمه له تانه، نه خو لږ موسکی. موسکی. شه
شرايي سترگې چې ستا دي نه خو لږ مستی. مستی. شه

ستا د عشق په غم کې ژاړم سر بېر خبرې گړېوان زه
زه چې څنگه لېونی يم ته هم داسې لېونی. شه

زما د مینې صداقت ته د رقیب نظر را واوبت
غليم سترگو نظر مات ته، ته لـوگۍ شه سپلنۍ. شه

د فرهاد په شان کـپـریم زه د غـرـونو په وهلو
چې شیرینه د فرهاد وه ته په شان د شیرینۍ. شه

وسیم کړی انتظار ډېر د سپرلی بـنـکـلي موسم ته
په گلونو د گلشن کې ته هم بـنـکـلي گالۍ. شه

ع ۱۹۹۶/۱۰/۱۳

تورې سترگې

ستا څېره ده د گلونو، تورې سترگې شرابي
نری. غاړه دې اوچته، دا سرې شونډې گلابي
که هر څومره بې وفا بې زما ځان له تا قربان
دا مې ترمې ترمې اوسکې چې په مخ زما راځي
څه! د ستا په تسلی کې زړگۍ لږ څه ارام اخلي
بيا چې زړه مې راته وايي ورته ځان کړه قرباني
کوم خبره د رقيب شي په وسيم شي څه اثر
دا چې وينه په جوش راشي زړه مې جوړ شي توپاني

ع ۱۹۹۶/۱۰/۲۰

گل بهار نمبر ۳ پېښور

غزل

د لمر په پلوشو کې دا دنیا څومره رنگینه شوه
 خوږمن مې پرې زرگی شو چې لیلایا په ما مینه شوه
 د رومبې ځل په کتو کې رنگ یې سور لکه انار و
 د عشق په ولولو کې څومره سره وه دا بیا سپینه شوه
 دا چا داسې یې ویلې محبت په چا اثر نه کړي؟
 دا حوره دې ترې زار شي لکه دا څومره حسینه شوه
 کوم گل چې ما کرلی محبت په شین چمن کې و
 ها! بوټی خو لا پرېږده چې دا پانه یې زرغونه شوه
 وعدي یې د وفا شوې چې د مینې قرباني کې شوم
 وسیمه! ورځ تیاره شوه شپه یې لا هم ډېر رنگینه شوه

پېښور - پښتونخوا

پېزوان

په سـرو شـونډو گلابو دې پېزوان مزه کوي
اوچتې نړۍ غاړې ته مرجان مزه کوي

چې زلفې دې ول ول کړې بيا يې راپرېږده په سپين مخ
په تـوړو تـوړو زلفـو سره گلان مزه کوي

دا مينه خو هر څه کوي د حده پورې مينه
د يار په پاڪه مينه ځان قربان مزه کوي

کيسې چې څومره خوند کړي سر مې ايښی په مړوند
خوږې خوږې کيسې چې د جانان مزه کوي

ښکلي خدا

په ژړا کې را په ياد شي ستا د خولې ښکلي خدا
زړه مې مور شي د دنيا نه چې زه گورم ستا ښکلا

هوس کې چې زه گورم مينه اور شي سره لمبه شي
دا ژوندون به څنگه تېر کړم چې مونږ يو په دې دنيا

د عشق په دا جذبو کې که ته څومره غيرتي شوي
مخ کې وروسته لاره گوره، سره نشو مونږ رسوا

په سپين مخ چې راخوړې کړې توري زلفې لېونۍ
په شنو پاڼو کې مخ پټ کړې گل گلاب ترې کړي حيا

په دنيا کې څه هستي وي او مستي وي که عزت
دا محل په ما سور اور شي که ژوند کړمه بې له نا

هجران چې سره سکروټه د وسيم په زرگي کېښوه
اخ! سوځېرمه کړېږم لږ نږدې شه دلريا

۱۹۹۶/۱۰/۲۸

گل بهار کالوني پېښور

غزل

نشه د محبت ده شرابونو کې لا څه دي
بنايست چې ستا د مخ شته گلابونو کې لا څه دي

واه! ژړېږم ستا د لاسه زما ښکلې دلريا
خپې زما د اوبسکو سيلابونو کې لا څه دي

مطربو خوږ. اواز ته زما تنده نه ماتېږي
د شنو بنگړو شرنگار ته ربابونو کې لا څه دي

کېږدی. ده زما خوښه چې نه وای د ژوند شريکه
دا شنې د غرو لمنې محلونو کې لا څه دي

رياب مې وای جوړ کړی ستا له نارو نارو زلفو
مطرب ته مې ويلې ستا سازونو کې لا څه دي

خوشبو مې په دماغ شوه ستا د زلفو سرو گلانو
ماليار ته مې اواز کړو ستا باغونو کې لا څه دي

د سرو غرمو وهلی انتظار کې ستا ولاړ يم
شربت د شونډو راکړه امېدونو کې لا څه دي

لږ مې خوا ته رانږدې شه سر مې کېږده په مړوند
وسيم ته خولگی. ورکړه ارمانونو کې لا څه دي

غزل

اور راباندې بل شو چې راکړې يار سزا ده
 همدا مې غلطې شوه بڼکل کړې مې ليلا ده
 مينه چې زه کړمه په بڼکاره وایم هر چا ته
 دوست، دښمن خبر ده چې مې کړې بڼه وينا ده
 دانه دانه له شنو ٲوٲو راٲول کړمه گلان
 خولی. کې به ور وړمه وعده کړې مې بيگاه ده
 هر څوک چې بڼه صفت کړي د خپلې يار د مينې
 زه کړمه دا صفت چې زما ستوری د سبا ده
 نن زمانې مينې ته چې گورم وسيم خاندي
 مينه چې ما کړې دغه مينه په رښتيا ده

غزل

زه هله لېونۍ شوم نا خمار خمار ويل
 بلبلو په چمن کې چې گلزار گلزار ويل

زړگی زما زخمي شو چې فرياد راته په غوږ شو
 گلونو په صحرا کې چې بهار بهار ويل

په سترگو مې تياره شوه رڼا ورځ راباندې شپه شوه
 يتيم په يخه واوړه کې انگار انگار ويل

انسان وي او که بوټی ضرورت شته محبت ته
 دا ځکه به شنو بوټو چې ماليار ماليار ويل

ها مينه به د مور راته هېڅکله پيدا نه شي
 په نيمو نيمو شپو راته قرار قرار ويل

چې مينه په رشتيا وه د لیلی او د مجنون
 په ټول تېر شوي عمر يې ديدار ديدار ويل

وسيم چې کړېدلې و د تور رقيب د لاسه
 اخ! دې په اسوبلو کې هم ازار ازار ويل

ع ۱۹۹۶/۱۱/۲۸

پېښور ښار

بې وفا

بدبخت د زمانې شوم چې صنم شوه بې وفا
 بدرنگه زمانې کې مخکې لارم په جفا
 گرځم لالهانده کله غرو کله رغو کې
 په سترگو مې اغزي شول چې نه خوب شته نه خدا
 په شمع چې اوربل شي په ژړا ژړا به مړه شي
 همداسې مې زړگی شو په خنجر جدا جدا
 ارمان مې دا په زړه راسره وايي د گل ځانگه
 سرې شونډې ما چېرلې تور زلفان باډې سبا
 يقين مې شته په مينه چې موږ کړې پرې وعډې وې
 دا تور د رقيب لاس و چېرې ما کړې ده گناه
 سل ځله رقيبانو جوړې کړې واويلا
 ها! زما پوره باور شته چېرته بام چېرته هوا
 اوس راغله زما خواته په خدا په خوشحالی
 په خوله بې دا بيان شته چې مې کړې وه خطا
 الله^ت په لار د حق کې د هر چا وي مددگار
 دا ځکه وسيم مخ ته رقيبان شولو رسوا

١٩٩٦/١٢/٣١ ع

سواتي گيب، پېښور

غزل

چې د عشق په هغه لار کې چې عذاب شته
د اغزو سره هم بوټي د گلاب شته

چې د مینې هغه سترگې پرې خوږې شوې
خوشحالی نه یې ټټر باندي سېلاب شته

ساقی ولې لاس رېږي په پیالو دي؟
د گلرخې په کتو کې هم شراب شته

د رقیب خنډونه شته په محبت کې
دا خو حکه هر مین په زړه خوناب شته

ساز د عشق خوږې وړې چې انگازې شوې
وجه دا چې د وسیم په لاس رباب شته

غزل

ستا په مينه کې کړېږم

ستا په حسن کې ژړېږم

زړه مې څومره کړمه صبر

زړه په ويښو کې لمبېږم

ستا د سپين مخ پلوشو ته

د پتنگ په شان سوځېږم

ستا د هجر تيارو شپو ته

لکه شمع هـم بلېږم

ستا د مرو سترگو کتو ته

لکه پاڼه زه رپېږم

ستا د سترگو په بانو چې

زه ټپي شم بيا پاڅېږم

که ته لاس راته رانه کړې

دا ټول عمر به کړېږم

زه وسيم چې ارمني يم

ستا په حسن هوسېږم

۱۹۹۶/۵ع - پېښور

غزل

ساحل په غاړه کېنم چې سوچ وکړمه له ځانه
 دنیا ته چې لږ ځیر شم دا دنیا ده سرگردانه
 لعلونه سمندر کې دي هر چا نه دي مالومه
 محنت پسې ونه کړې چا ونه موند په اسانه
 زمانې نه چې زه گورم زمانه شوه لېونۍ
 ورو ورو وینې ته ناست دی پلار یې گوري په حیرانه
 چې پل ږدي په مخ گوري دا حالات دي زهرجن
 دا نه چې هسې خوار شي دا د خپل عقل نادانه
 رښتیا مې ترې ونه لیده که دوست و که دښمن و
 دا ځکه زه فریاد کړم زړه مې موږ دی له هر چا نه
 خاني به یې خاني وي پادشاهي په پادشاهي کې
 په گډه به ښه موږ وي بیا به تمه کړي گدا نه
 دوه ورځې په دوستي کې دي کوم غوږ لستونې گوري
 اوبه وړي بوسو لاندې بیا خبرې کړي وفا نه

ع ۱۹۹۷/۱۸

پېښور

انصاف

سرودونه ترانسې دي چې غږېږي رنگ په رنگ
يو په اور د لمبو سوځي بل کوي د پيالو شپنگ

که اختيار انصاف ته ورکړې نو انصاف شي بې انصافه
خو دا ځکه مې زړگی شي دې انصاف ته په غورځنگ

حالاتو ته چې گورم هېڅ انصاف نه شته په چا کې
ورور به ورور ته به گوانسېږي پلار د زوی سره په جنگ

اسلام شو ترې کمزوری که عرب دی که عجم دی
څوک خرڅېږي په ډالرو څوک په پونډو د استرلنگ

دا اوس هم لا فرصت دی ورورۍ لاسونه ورکړو
دا نه چې سره مېړه کړو په گلېهار او په سالنگ

د سولې خوږ اواز نه انتظار کوي کوترې
خپل ځانونه ترې قربان کړو لکه شمعی نه پتنگ

۱۹۹۷/۱/۱۶ع

پېښور

غزل

دا وطن چې څومره شي گلزار بیابان بنکاري
ستا په راتلو کې ما ته څومره لوی ارمان بنکاري

که د راتلو په هر قدم کې زه گلان وشیندم
ستا تصور کې سپرې دښتې گلستان بنکاري

که په وفا کې راته ډاډه د محبت رانه کړې
په زړه اوښکو سمندر کې لوی توپان بنکاري

دغه دنیا ټوله ائینه شي بې ریا شي راته
ماتې هیندارې په ټوټو کې مې جانان بنکاري

که زه سوځېرم د هجران په سرو لمبو کې همېش
په شنو لوڅرو د لمبو کې مې خوبان بنکاري

د غمجن زړه په اسمانونو مې جفا وربځې دي
د داسې وربځو نه د وینو سور باران بنکاري

وسیـمه! نا ته د باران گټه مالومه ښه ده
ددې باران نه راته ښکلي بهاران بنکاري

ع ۱۹۹۷/۱/۲۰

خندا

خندا چې په سرو شونډو د اشنا مزه کوي
لونگ په سور ټټر کې د ليلا مزه کوي

زلفې چې خورې شي په سپين مخ د گل خوبانې
خولې د محبوبا نه مـرحبا مزه کوي

خندا د هر څه خوند کا که د خولې وي که د گل
لاله چې وغوړېږي په بېديا مزه کوي

خور باد وچلېږي د سپرلي بڼکې موسم کې
شبنم په شنه کاسه کې د سبا مزه کوي

ع ۱۹۹۳/۱۲/۲۵

حاجي کيپ، پېښور

اباسين

اباسين چې به ځپو شي قيامتونه ترې جوړېږي
 جوړه شمعي چې شي بلې محفلونه ترې جوړېږي
 عاشقان چې جوړه شي په محفل کې د يارانو
 د مطرب دې رباب مات شي چې سازونه ترې جوړېږي
 د سرو شونډو په شربت کې د شراب غوندي نشه ده
 دا دوه سترگې چې څلور شي هوسونه ترې جوړېږي
 ها! مطرب چې په محفل کې خپل رباب په غېږ کې واخلي
 د هر تار په انگازو کې پيغامونه ترې جوړېږي
 د وسيم خو انتها نه شته د مينې صداقت کې
 خو دا ځکه يې په ذهن کې خيالونه ترې جوړېږي

ع ۱۹۹۷/۲/۵

پېښور

غزل

دا ستا د عشق په سرو لمبو کې سوځېدلی ښه يم
 دا ستا د مينې افسانو کې زورېدلی ښه يم
 دا ستا د سترگو د بانو د نيزو زور چې نه و
 دا د خواږه زړگي په وينو لمبېدلی ښه يم
 پرهر پرهر مې شو بدن د محبت پټی. ته
 پټی. ونه شوه زه همدا سې کړېدلی ښه يم
 زه د غماز په سترگو خاورې د وفا شيندمه
 دا د جانان د تورو زلفو مار خوړلی ښه يم
 زه ستا د مينې سبا باد ته انتظار کومه
 که باد رانغی په انگار کې اوسېدلی ښه يم
 ما د وسيم په نصيحت چې کوم عمل ونه کړو
 دا د هجران په خر تويان کې الوتلی ښه يم

ع ۱۹۹۷/۲/۱۵

پېښور، ښار

وطن

ای وطنه! ځان دې کلک کړه هره لویه دې فولاد کا
په شنو بوټو دې خزان شو هر یو گل ځکه فریاد کا

د وطن تنکي ځوانان دې انتظار سترگې په لار دي
بڼه مغزونه دې فرار شول هر بچی دې خپل استاد کا

په سپرلي کې خزان راغی دا عجیبه زمانه شوه
هر یو گل چې داغ لیدلی په شبنم باندي یې بناد کا

هر زمري دې ویده شوی پرې کړنگ د اسماني شه
دا هر غر د هندوکش دې هره څوکه دې شمشاد کا

پلار د زوی دلاسه مړ دی ورور د ورور وینې ته ناست دی
هر یو سیند دې توپاني کړه د غلیم بېرې بریاد کا

تا په غبر کې خپل مېرانو ابدالي شانتې بچيان دي
 تېر درسونه د غیرتو خپل مشرانو ته په یاد کا
 چا به خرڅ کړي په ډالرو چا ورکړي په سرو زرو
 اوس نو چېرته اکبر خان شته دا هېواد به بیا اباد کا
 دا کابل یې ستا وېجاړ کړو ناوې پېغلې شوې شهېدې
 دا اوس کوم داسې احساس شته لکه چېغه د فرهاد کا
 ټوله شپه توره ترورمې. شوه ټوله ورځ دود د باروتو
 سپېنه وربخ شه بیا باران شه دا خفه زړگي را بناد کا
 و سیم ټول عمر په دعا دی ستا د گوډ گوډ ابادی. ته
 د دښمن په سر گوزار شه بیا دا ورک یې ببخ بنیاد کا

ع ۱۹۹۳/۱۲/۱۲

حاجي کيپ، پېښور

غزل

کله نا کله چې هوا په دې چمن راشي
بنکلي موسم سره نغمې د گل دیدن راشي

بلبل به جوړې کړي نارې د خپل هجران په خاطر
د خزان باد چې د سپرلي په دې گلشن راشي

داسې سوځېږم د جفا تودې هوا ته زه
لکه د شمعي نه پتنگ سوی بدن راشي

څومره کړېږم دومره خیال مې د اشنا ساتم
لکه بورا چې د اغزي په درد، دردمن راشي

داسې ځیر کورمه د یار ځمارو سترگو ته
داسې بنکارېږي چې مینوش په زړه خوږمن راشي

دا ستا د سرو شونډو شراب چې زه نشه کړمه
وسیم به ځنگه په زرگي کې ارمانجن راشي

۱۹۹۷/۳/۲ع

پېښور ښار

غزل

د سحر باد چې دا گلونه غوړولی شي
دا د خپه زړگي غوټی به هم سپړلی شي

په یو نظر کې چې د سترگو لاندې دا وگوري
خوک چې بې خوده وي اسمان کې خپړولی شي

چې په زړه کې د یار غم ورته پیدا نشي نو
دا ږنډې سترگې هم په غم کې ژړولی شي

دا تا که څومره هجران غرو ته پناه کړی ځان
د مینې غږ به هم قاصد در رسولی شي

دا ته که لارې د جفا سیوري نه کېنې بیا
دا د غم وړېڅې د اسمان نه وړولی شي

که نه لاس د وفا راکړې او لیلا شې زما
وسیم به تل دا خپل رقیب هم کړولی شي

ع ۱۹۹۷/۳/۵

پېښور، ښار

غزل

نادانه ده بلبله چې د گل په سر جغېري
په شپه کې چې سېلی وي نو ډېـوه کله بلېري

دا به خو ورځې ژوندون وي د بورا او د بلبل؟
سور باد چې راوچت شي د اغزو سره شپه کېري

دا چا چې ويل وفا شته په گلونو د گلاب کې
غماز په يو کتو کې رنگ يې زېر شي هم رږېري

پتنگ چې ځان پرې سوځي دا د مينې په لمبو کې
بې ځايه نه سوځېري ځکه شمعه قربانېري

کله چې گلونه پانې، پانې په چمن کې شي
بلبله شي ناچاره د زړه درد نه هم چنېري

هجران غمونه ډېر شي او دا زه چې شم يوازې
زړگي نه مې سرې وينې په گوگل کې بيا څڅېري

عاشق چې نامراد شي کله سترگې وچې نه شي
يتيم په شان بې موره بيا په سرو سترگو ژړېري

وسيم دا نصيحت دی چې هېڅ کله زړه ورنه کړې
کوم چا چې زړه ورکړی هم سوځېري هم کړېري

۱۹۹۷/۳/۱۵ع - پېښور

غزل

يا مې ترمې ترمې اوښکې يا مې هغه سېلابونه
يا مې سور ، سور اسوېلي دي يا مې هغه توپانونه

دا جهان چې په گرده دى دا دى هر چا ته مالونه
زما مړه شول امېدونه ، زما مړه شول حسرتونه

داسې ورځ شي داسې شپه شي کله مينه سره لمبه شي
زه چې ژاړم په ژړا کې راپه ياد شي تېر وختونه

کاینات کې تغيرات شته او په ځمکه هم بدلون شته
داسې شين بوټي ولاړ وي چې پرې راشي خزانونه

کله لمر چې راخوړې کړي داسې سپينې سپينې وړانگې
طبيعت داسې قانـون دى چې په ورېځو کړي حکمونه

لمر په دومره لوى وړتيا کې بيا په ورېځو کې پنهان شي
د خدای (ع) هغه لوى هستي ده چې ترې راوړي بارانونه

د وسيم د زړگي حال ته راجاېر شي غورځنگونه
سمندر کله خاموش شي کله راوړي موجونه

ع ۱۹۹۷/۵/۲۰

پېښور

غزل

کله باد کله باران شم

بيا روان په بيابان شم

کله اور شمه سکروټه

کله وربخ په شين اسمان شم

بيا سېلی شمه په شپه کې

بيا په ورځ کې خر توپان شم

زه اسير شومه د زلفو

مرعي د خپل جانان شم

خوله چې ډکه د خدا شي

خزان باد ته بهاران شم

شريت راگري د سرو شونډو

بيا مدهوش بي ميستان شم

چې وعدي کې وفا وکړي

جهانگير ددي جهان شم

وسيم ستا دي محبت ته

بيا پوره په دي ارمان شم

۱۹۹۷/۶/۱ع - پېښور

غزل

زمانه شوه داسې جوړه چې مې یار ونه لیده
 په ژمي کې مې هېڅ کله گلزار ونه لیده

ملگری ستا د لارې وي د خپل حده پورې
 د نن زمانې یار کې مې اتبار ونه لیده

وعدې به کړي ملا په شان د حورو د جنت
 د دوی په پسته ژبه مې اقرار ونه لیده

مخکې میخانو کې د گلاب په شانې رنگ و
 د نن په میخانه کې مې ځمار ونه لیده

خواره واره گلونه د غرو په لمن بڼکاري
 په یو گلاب مې هېڅ کله گلزار ونه لیده

وسیم چې سرگردان دی د عشق په گرمه لاره
 دا زړه یې په کې هېڅ کله قرار ونه لیده

غزل

وږمې د پسرلي دي خوشبویو سره راځه
اغزونه چې گل اخلي زحمتو سره راځه

دیدن کوي زما د مخ د سترگو په زیارت کې
که څه بهانه نه وي لېونو سره راځه

اسمان د محبت کې مې چې وربخې رابکاره شوې
وصال بارانه ژر شه وصلتو سره راځه

ساقی که نن سخي شوې د مدهوشو په محفل کې
محفل ته د شرابو له پیالو سره راځه

د زړه ستړي ماحول کې راته نور مارغه هوا کړي
راځې! نو دې محفل نه رنگینو سره راځه

د نورو ولولو زلفو په تال کې که ته زانگې
د خوب نه تمه مه کړه شوگیرو سره راځه

د عشق بکلي گلشن کې مې گلان خزان خزان دي
راځه د خدای^(ت) لپاره بهارو سره راځه

د سرو شونډو شربت مې غمی د زړه ساتلی
وسیــمه! که راځې د ارمانو سره راځه

ع ۱۹۹۷/۷/۱۸

غزل

يار مې په سين مخ باندي اوربل غوتې. غوتې. شو
زړه مې په گوگل کې لکه گل غوتې. غوتې. شو

سترگې داسې سرې شوې بې شرابو مستې مستې
گل لکه لاله او د سنبل غوتې. غوتې. شو

زړه ته مې د رنگ امېد چې کله را پيدا شو
ونه د انار لکه کابل غوتې. غوتې. شو

ميو مېخاني کې د ساقې په لاس کې شرنګ شو
جام کې د شرابو مې حاصل غوتې. غوتې. شو

سپوږمې د خوارلسمه چې را ورسېده بام نه
بوټې په درشل کې لکه گل غوتې. غوتې. شو

غزل

شنه د غره لمن وه په کې جوړه وه کېردی.
سرو جامو کې ناسته وه د خیال سپینه کوچی.

سپین یې مروندونه سوراږي شان ته یې غاړه
داسې ښکارېده چې د کوه قاف وه ښاپېری.

ناز او په ادا کې یې حورې ترېنه څار شي
شان او په شوکت کې لکه روم نه شهزادگی.

کله چې بهر شوه د کېردی. نه په صحرا
دا وه په بېدیا کې د گلونو گلالی.

منگی چې کړي په سر باندې چېنې ته شي روانه
مسته ده مستی. نه داسې ښکاري لېونی.

سپین غاښونه ښکاري لکه ستوري د اسمان
مخ یې پلوشې کړي د ښایست سپینه سپورمی.

وسیم چې و اېلېند ته قافلې سره روان
لار کې خوږ اواز وو د جرس¹ او د شپېلی.

¹ جرس - زنگولی ، د اوس په غاړه بندېږي .

غزل

ته زما د زړه په کور کې مېلمنه شه

ته زما د سترگو تور کې مېلمنه شه

ته د گل په شان څه زده کړه له چمنه

د بلبلو شرا شور کې مېلمنه شه

د مجنون تېر شوی ژوند ته نظر وکړه

د ليلا شانته پېغور کې مېلمنه شه

د ډېوې شانتي ډېر سوځم په لمبو کې

د پتنگ په شان په اور کې مېلمنه شه

لکه اوبنکه په لېمو به درته رځم

په دا لوند ټټر سمسور کې مېلمنه شه

لکه غر په سمندر کې درته پروت يم

د وسيم په دغه زور کې مېلمنه شه

د گلرڅو قافله

قافله چې د گلرڅو روانېږي
 په تورخم باندي ژرېږي چې تېرېږي

دا څه حال شو، څه حال شو لويه خدايه^(ع)
 رڼې اوبسکې په سپين مخ باندي څڅېږي

څوک په لړ شو څوک په بر شو بد قسمته
 په گوگل کې يې دوه زړونه جدا کېږي

څوک په غرونو کې چا مړه کړل څوک بې وسه
 څوک زخمي شول څوک په سيند کې لاهو کېږي

څنگه مال د پاچاهي شاهنشاهي وه
 داسې وخت شو په کوڅو کې ليلامېږي

نور ملکونه په تعليم باندي ودان دي
 د کابل نه بېه مغزونه فرارېږي

تورې شپې مو د سببا په انتظار دي
 هغه لمر به په هېواد کله راڅېږي

وسيم تل د خپل الله^(ع) نه تمنا کړي
 چې په سويي گلشن باد بيا وچلېږي

غزل

شمعې چې بلې شي په شپه کې پتنگان راځي
د مازدیگر بڼکلي گودر نه عاشقان راځي

بڼکلی موسم د پسرلي دی او زېري گلونه
له هره خوا نه په زړه سوي بلبلان راځي

زه به راټول کړمه گلونه د گلشن ورته
بيا په لاره کې شيندم چې گل خوبان راځي

زه به اوچت کړمه لاسونه د اسمان په لوري
بارانه ورو شه مه ورېره چې جانان راځي

مطر به ورو شه شپنگ ورنه کړې د رباب نارو نه
عبادت وخت دی دې محل نه زاهدان راځي

زه پرې غمونه هېروم نور د مستۍ نه په کې
دې میکدې نه قسم، قسم ميخوران راځي

وسيمه! بس کړه نورې ماتې کړه پيالې د ميو
پلار يې رضا شو سره جوړه کې دارمان راځي

غزل

ته زما هستي هستي يې

ته زما مستي مستي يې

ته مې ژوند يې په گلشن کې

ته زما دوستي دوستي يې

ميخانه کې زما مينې

ته زما سافي سافي يې

ته زما د پسرلي زېرى

ته خزان ته دېمنې يې

ته زما د زړه ټکار يې

ته مې روح ته ازادي يې

ته زما هستي هستي يې

ته زما دوستي دوستي يې

ته زما تيارې کې لمر يې

ته مې زړه نه رڼايي يې

په قاموس د سلطنت کې

ته شاهي، شاهي، شاهي يې

په گلونو د بهار کې

بنکلی رنگ يې گلابي يې

وسيم بڼو کې ورته رغړي

زما زړه کې زنده گي يې

غزل

زړگی مې هله په خنجر ولگېد
چې په لیلای مې خپل نظر ولگېد

بلبلان ځکه شور فریاد کوي نن
د خزان باد د گل په سر ولگېد

شمع پروا د خپل ارمان نه کوي
ځکه پتنگ سوی وزر ولگېد

لمن د گلو له اغـزونه ډکه
ځکه بلبل د زړه په سر ولگېد

زه د ساحل غمو نه هله ځیر شوم
کله زېږی په مازدیگر ولگېد

سترگې یې ډکې د حیا نه شولې
چې یې منگی په بر گودر ولگېد

وسیمه! دومره بې پروا یې ولې؟
ځکه دې زړه په لوی هنر ولگېد

غزل

د گلونو رژېدل کتلی نه شم
بې د مینې خندېدل کتلی نه شم

چې یې عمر څنگه تېر شو اسوبلو کې
نور د شمعي ژړېدل کتلی نه شم

د خزان ساړه بادونه راوچت شول
د بلبلو زورېدل کتلی نه شم

هر څه گران شي په قیمت کې باکي نه شته
خو د مینې گرانېدل کتلی نه شم

چې خپې خپې یې اوبسکې په بارخو شوې
نور د اوبسکو رهېدل کتلی نه شم

څوک خمار شول څوک مستان شول مېخانه کې
زه د مـړو سترگو لیدل کتلی نه شم

غټې سترگې یې چې توري په رانجو کړې
بیا د سپین مخ ځلېدل کتلی نه شم

څوک کامران شول په بېرۍ د پاکې مینې
زه وسیم نور ډوبېدل کتلی نه شم

۱۹۹۷/۱۱/۱۵ع - پېښور

غزل

لکه بحر شانته زړه د گوهر ډک کره

لکه ونه خپل وجود د ثمر ډک کره

میخانې مې په نصیب شوې ستا په عشق کې

رانه مینې کې نیمگړې ساغر ډک کره

په هېڅ لار کې ستا دیدن کولی نه شم

د رقیب ته نور ژوندون د خطر ډک کره

په گودر چې در رسېږم تلوسې کېږي

ای! ظالمې لږ منگی په هنر ډک کره

د غوټې شانتي را خوانه لږ مسکې شه

لکه پرڅه سور لاله په سحر ډک کره

د سپوږمۍ مخ ته کتی نه شم وصال کې

یا مې بڼکل کره یا زرگی د خنجر ډک کره

یا تورتم کې مې ډېوې په شانته بل کره

یا وجود مې خپل بنایست په زبور ډک کره

ما وسیم په بیابان کې سفر کېږي

لږ د سرو شونډو شربت نه ځیگر ډک کره

۱۳۹۷/۱۱/۲۰ع - پېښور

غزل

سر مې اېښی په زنگون و عجیبه شانته دنیا وه
زړه زما په شباخون و عجیبه شانته دنیا وه

دا سرې سترگې د لیلا مې په نظر شوې په ژړا کې
زنده گي مې د مجنون و عجیبه شانته دنیا وه

ټوله شپه مې چې سحر شوه د یو گل د بوټې لاندې
د بلبلو جوړ افسون و عجیبه شانته دنیا وه

زما روح تازه تازه شو د گلونو خوشبویي کې
د شبنم په کې سمون و عجیبه شانته دنیا وه

د هر گل خندا خندا وه د بورا په کې نڅا وه
سور لاله چې خيگر خون و عجیبه شانته دنیا وه

ساقی راکړو جام د میو د دیدن تمه مې وکړه
د غماز په کې لمسون و عجیبه شانته دنیا وه

دا د عشق په لوی سفر کې د خطر نه ډکه لاره
وسیم ویل چې زما یون و عجیبه شانته دنیا وه

ع ۱۹۹۷/۱۲/۱

پېښور

غزل

يو د هجر نورو شپو نه بل جفا نه زه پردېس شوم
نور بې جرمو الزامونو د سزا نه زه پردېس شوم

ما زړگی خپل بابلولی و د نورو سترگو جنگ کې
چې اوربل يې په مخ جوړ کړو د حيا نه زه پردېس شوم

چې مې غم غلط کولو مخ مې واوښت ميخانې ته
مجبوري مې کمزوری وه له بل چا نه زه پردېس شوم

ها خوا غم توري تيارې وې زه د عشق په تمه تمه
د شق زېری خوړ نه و د سبا نه زه پردېس شوم

د خزان باد لگېدلو د گلشن په سرو گلونو
د بلبلو د گردونه او غوغا نه زه پردېس شوم

د ظالمنې زمانې نه چې پتنگ وسوځېدلو
نور د شمعي ترمو اوښکو او ژړا نه زه پردېس شوم

لاس يې راکړلو د مينې په کې اېښي وو شرطونه
د بې خايه تمنا دې تمنا نه زه پردېس شوم

زه د مينې جل وهلی وم بې خود حالت کې پروت وم
د غرض اوبو کولو مسيحا نه زه پردېس شوم

په سلام سلام کولو په سلام کې به مقصد و
وسيم وايي! د غرضو مرحبا نه زه پردېس شوم

۱۹۹۷/۱۲/۶ع - پېښور

دوست

يار هغه دی چې په کار دې شي په غم کې
داسې نه چې سر او کار يې وي په چم کې

ځان قربان کړي يو تر بله په دوستي کې
نه بېلېږي بيا هر څومره په ستم کې

که لیلی مجنون عربو کې تېر شوي
بل مثال يې پيدا کېږي په عجم کې

چې يې زړه په يار خورېږي په بد حال کې
بې د خولې نه به گویا شي سترگو نم کې

چې يې وينې نه تېرېږي يار لپاره
داسې دوست په څنگه هېر شي په عالم کې

څوک صفت کا څوک غيبت کا په مخلوق کې
ناکامې په نصیب نه وي په نورتم کې

زمونږه مينه له يو بل نه قربانېږي
زه خوشحال يم چې ښه خوی شته په صنم کې

وسيم دومره به صفت کړي د يارانو
چې يې نه شته گنجایش نور په قلم کې

۱۹۹۷/۱۲/۱۵ع - ليندۍ، ديدنگ هسپتال، پېښور

ملغلره

صحرا چې سوځېدلې د اوبونه تېرې تېرې
 شنه بوټي دې وچ شوي د سپرلونه تېرې تېرې

غمونو او سوچونو کې مې شپې شوي په اغزو کې
 سرې سترگې مې شوي وچې شوگيرونه تېرې تېرې

ساقې راکړه بلنه جام يې راکړو د شرابو
 تسل مې پرې ونه شو د نشونه تېرې تېرې

پتنگ خو ځان قربان کړلو د عشق په تمه تمه
 سره شمع په ژړا کې د سلگونه تېرې تېرې

چې پرځه ملغلره شوه کاسه کې د گلونو
 وزر د بورا لوند شو ولولو نه تېرې تېرې

کيسه د پاکې مينې ته د ژوند ښکلې نغمه يې
 وسيمه! ها کيسه شوه افسانونه تېرې تېرې

ع ۱۹۹۷/۱/۱۵

سواتي گيت، پېښور صدر

حقیقت

د شپې ترورمۍ. وه زړه په سترگو مې لایلا ولیده
د سترگو جنګ کې نا بیره مې حیا ولیده

ما په خیالو کې خوب لیده کړه خو دا و حقیقت
په جمع د ستورو کې ما ستوری د سبا ولیده

شمعې بڼایسته یې ستا بڼایست باندې به څه وکړم زه
ستا د پتنگ په سوځېدو مې ستا جفا ولیده

بخت چې ظالم شي بیا پروا د مور غریب نه کوي
ځکه مې لومه په منگولو د عنقا ولیده

مینه تنګۍ وي، لېونۍ وي نور بیا شرم نه کړي
زیارته! ستا په کنارو کې مې گناه ولیده

وسیـــمه! نا په زاهدانو کې خپل ځان شمېرلو
د ها شراب ډکه پیاله مې لاس کې ستا ولیده

ع ۱۹۹۸/۲/۶

غزل

تخیل مې پروازونه کړي هوا ته
خالي جسم پاتې کېږمه دنیا ته

زړه مې خوځي، رگ مې خوځي، ساه چلېږي
بې نفسه يم، کالبوت يمه اشنا ته

بانه رپي، سترگې گوري، حس ژوندی دی
د زړه حال ویلی نه شمه هېچا ته

غور مې اوري، ژبه چورلي، لاس مې کار کړي
احساس نه شته خوله مې چوپه ده قضا ته

مرگ او ژوبله به کوي مقصد لپاره
دواړه لاسه پاس اوچت کړه ته ثنا ته

که مدهوش یې که مستي کړې اې وسیمه!
یم حیران چې دا به څنگه کړې عقبا ته

ع ۱۹۹۸/۲/۱۰

سواتي گيت، امهد اباد، پېښور

پېغور

چې مينه حاصل نه شي هسې ژوند ورنه پېغور شي
 گلونو کې چې گرځي هر يو گل ورنه سور اور شي

غوټۍ چې کله گل شي بيا پناه شي په اغزو کې
 بلبل ترې شي بې وسه بيا يې سر په سرا شور شي

شبنم چې کله پرېوزي کاسه کې د گلونو
 خوشبويې د عطرونو بيا په هره لورې خور شي

په شپه چې رانېکاره شي په گلشن کې د گلونو
 د شمعه پلوشې يې بيا خورې په هره لور شي

رقيب ته مې وينا ده چې جفا سره يو نه شي
 وسيم په نېکاره وايي! چې سور اور به يې په کور شي

ع ۱۹۹۸/۲/۱۵

غوټی

زه چې کله ستا په نورو زلفو گیر شوم
د تهمت د انبارونو لاندې ځیر شوم

د امید غوټی مې ځکه گلان نه شول
چې نسیم گذر کولو زه یې هېر شوم

شاه جهان خو تاج محل جوړ کړ په مینه
ما چې جوړ کړ گل محل په کې اندیر شوم

د صراط په پل به هېڅ مشکلات نه وي
دا چې زه د پاکې مینې په لار تېر شوم

سر بېر خبرې گربوان در ته ولاړ یم
ځکه زه د لېونو په کتار شمېر شوم

ما وسیم چې سره شراب د شونډو نوش کړ
د رقیب په مخ کې زه په شان د شېر شوم

۱۹۹۸/۲/۲۱ع

سواتي گيت، پېښور

سترگې

سترگې دې توري په رنجو کړه گلې
 بانه دې غشي په زرگو کړه گلې

بدن ټپي روح اواره شو زما
 زما ماشوم زړه په سلگو کړه گلې

ستا د فراق غمونه خوښ دي زما
 اوبسکې روانې په بارخو کړه گلې

دا ټول غمونه مېلمانه شول رانه
 اوس مې ته خوښ په مړو کتو کړه گلې

لکه د تن سيوري غماز مې گرځي
 لږ يې جدا په چال هيلو کړه گلې

خوله مې ترخه ده د هجران ټپې نه
 لږه خوږه دې په خلگو کړه گلې

په ميخانه کې مې نصيب ونه شو
 لږ مې نشې ته په نشو کړه گلې

د زړه چمن بلبل تر کومه ژاړي
 ورته نه زبړی د گلو کړه گلې

په دوزخونو کې خو بسپې ردمه زه
 لږ مې راحت په جنتو کړه گلې

ټوله دنیا خپه خپه وینم زه
لږ مې خوشحال په خوشحالیو کچه گلې

وسیم ټول عمر په خزان کې تېر کړ
لکه نسیم دې په سپرلو کچه گلې

ع ۱۹۹۸/۲/۵

پېښور، پښتونخوا

غلامي

چې په هنر دې زړه تالا کړ رانه
بيا دې نور څه نه ځان رسوا کړ رانه

چې په زړگي کې دې سانلی نه شو
نا غمازان په واويلا کړ رانه

ستا خو دا مينه غلامي ته ورته
د پادشاهي خوی دې گدا کړ رانه

جسم که ستا په انتظار کې پروت دی
خو تخیل دې په صحرا کړ رانه

شمعې ته حال مې د زړگي ووايه
عاشق پتنگ يې په ژړا کړ رانه

چې مې د زړه په وینو گل اوبه کړ
د وخت توپان دې په هوا کړ رانه

لکه بڼکاري چې د باز سترگې تړي
دا بيښنا زړه يې نابينا کړ رانه

ما وسيم څومره منتونه وکړل
بيا دې خپه زړگی رضا کړ رانه

۱۹۹۸/۵/۲۰ع - پښتونخوا، پېښور

غیرت

غریبي که څومره زور شي خپل غیرت راسره مل دی
 شپه او ورځ څومره تیاره شي خپل همت زما مشعل دی

که مې سر چورلي د زوره په وجود کې شوم بې وسه
 خپل تقدیر نه گيله نه شته لیکل شوی له ازل دی

یا مې هغه خان خاني وه یا مې دغه غریبي شوه
 نه مې کړې څه گناه وه نه مې ایښی غلط پل دی

په لښتي کې اوبه تللي بیا په هغه کې ور درومي
 دا بیشک چې رب زما راته د نېکو لارو مل دی

اشنایي هم په پیسو شوه او دوستي هم په دوکو شوه
 نو په جیب کې دې څه نه وي بیا به وایي چې دا غل دی

دسیسې به کړي در جوړې ته د ځانه خبر نه یې
 زمانې ته چې زه گورم بیا په تن راته اوربل دی

وسیم شوی په پښتو کې او لوی شوی په پښتو کې
 دا مظلوم ته دی سر ټیټی د ظالم د سر اجل دی

۱۹۹۸/۲/۳۰ع

پېښور

شفق

ای! ساقی مانه د بنکلو میو جام را
په نېکانو کې یو نوم د نېکو نام را

په غمونو کې زه ډېر یم کړېدلی
په ډالی کې دې خوښیو ته الهام را

په تیارو کې به تر څو عمر تېرېږي
د شفق په نظارو کې، ته انعام را

هر خوا گرځم گمراهانو سره سر یم
په لارښودو کې یو ښه لارښود امام را

کناهکارو کې که ستا په در شامل یم
نور نه بس کړه سزاگانو ته انجام را

زه وسیم له نا نور هېڅ تمنا نه کړم
په بنکلاو کې ته بنکلی مې گلغام را

ع ۱۹۹۸/۴/۴

پېښور، پښتونخوا

موسکا

دا ستا خیالي موسکا نه زړه خیالونه گلورین شول
دا ستا په هر قدم کې زړه نیارې مې نور ورین شول

گومان مې پرې کولو چې زه ستا کیسو بې خوده کړم
دا ستا شیرین کلام ته خو حیرانه سامعین شول

د هجر کاروانیانو چې کتار وو خپل جوړ کړی
دا ستا ناز او ادا ته راستانه ټول زایرین شول

تا چې پلو واچوه روانه په مکیز شولې
هر چا گوتې چېلې هم حیران دې شایقین شول

ستا په احترام کې بوراگان ټول په نڅا شولو
چوپړ ته دې ولاړ وو د هوا نه خادمین شول

د شمعې کتارو کې مې محفل تیاره تیاره و
دا ستا په رسېدو مې محفلونه ټول زرین شول

وسیم ویل خوشال وم خوشالي کې ناخوشال وم
خو ستا د کل بدن نه اندامونه عنبرین شول

۱۹۹۸/۴/۲۶ع

پېښور، پښتونخوا

غزل

ستا د مرو سترگو کتو ته احساسات مې تخنېدل
ستا د زلفو سرو گلو ته بوراگان به گډېدل

ستا په سر داسې رڼا وه لکه شمعې چې رڼا وي
پتنگان ورته په بڼو کې لکه شمعې غورځېدل

له شرابو پيالې ډکې مدهوشي وه په محفل کې
ياران دومره وو خوشاله په جامو نه ځايېدل

دا ستا د وصلت شپه کې شپه د قدر وه بې وخته
غمازانو واويلا وه هم په ويښو لمبېدل

لاله زړه نسيم ته ورکړه چې يوسه يار په لورې
د نسيم په رسېدو کې سره گلان و مسکېدل

د حسينو قافله وه خپل منزل ته وه روانه
گلې ستا خيالي کتو کې درته ټول وتمېدل

د بخت او د تقدير په څپو ډوب وسيم راووت
ها! بيگا يې په اسمان کې د بخت ستوري ځلېدل

ع ۱۹۹۸/۵/۱۵

پېښور، پښتونخوا

ساقی

دوه زړونه په کې محوه وو سکون چوپه چوپتیا وه
سړې شمعی بلبدلې پتنگانو پری نڅا وه

ساقی په لاس کې جام و ست یې وکړو د شرابو
حاجت مې جام ته نه و د نشو ډکه فضا وه

سړې سترگې مې په سترگو کې اشنا ته واچولې
په زړه کې محبت و هم په سترگو کې حیا وه

که تیاري خورې وړې د زمان په رقیبانو
محفل مې د زړه جوړ و هره خوا رڼا رڼا وه

د سترگو په پیالو کې مې بې خوده ځان نشه کړو
زاهده! خبر دار شه چې وه نه وایې گناه وه

عجیبه هنگامه وه چې خوره د زړه په کور کې
خیالو کې وسیم ورک و هم د مینې مشغولا وه

۱۹۹۸/۶/۲۱ع

پښتونخوا، پېښور

هسکه غاړه

په شپه مې ولیدله چې نړۍ وه هسکه غاړه
سلگو کې راته ویلې په ژړا راپسې ژاړه

ملغلرې مې د سترگو په بها کې واچولې
د سترگو په کتو کې بې بها شوه ترېنه لاره

بازار د بسو دانو نه ملغلرې زما سر شوې
دانه قیمت بها وي چې دانه وي د ویجاړه

تکل د نښې دانې يم ها چې کله په لاس راشي
نو ځکه په صحرا شوم په مېرو کې هم په شاړه

جنون تاوده بادونه هم په سر راته لگېږي
که ژوند په تورو غرو شي مور به خوښ یو سره دواړه

وسیمه! لېونی یې سرگردان شولې په عمر
هر کار ته چې لاس اچوي له خدایه (ع) مدد غواړه

ع ۱۹۹۸/۶/۲۵
پېښور، پښتونخوا

بښینه

خوږې خبرې مې په زړه دي خو کولی نه شم
حکۀ! د مینې خوږ اشنا مې هېرولی نه شم

زه په دې وېره چې خوبانه چېرته هېره نه شي
نور د همزولو افسانو ته کېناستلی نه شم

چې د لویدیځ مازدیګري وریځو نه خیر شم کله
دا سرې لمبې د سره هجران شېبې کتلې نه شم

میین خوشحال مازدیګري ته وي چې شپه راوړي
خو زه هېڅ کله مازدیګر کله ستایلی نه شم

ډېر د عروج په وخت نازېږي بې خبر د زوال
د سهار لمر نور په ماښام کې ازموولی نه شم

که د ژوندون په څو ګړۍ وي ځان خوشحال وساتم
وخت په منځګولو د فنا نه رانېولی نه شم

نور چې د مینې ظالمانو ته په بښپو کې رغړي
وايم په ډاګه ابله بښپو کې رغښتلی نه شم

د چا په لاس کې کنډولی څوک په بښینه کې ځکي
پيالې چې ستا د سترگو نه وي زه یې څښلی نه شم

ما وسیم تا ته په روميي وصال قسم یاد کړی
په پاتې ژوند کې قسمونه یادولی نه شم

۱۹۹۸/۹/۴ع

پښتونخوا، پېښور ښار

غزل

په کتابو د ملایکو مې تقدیر بدل شو
ستا د بنایسته سترگو جمال د زړه تدبیر بدل شو

چې وچولې په بارخو راته د سترگو اوبنکې
هغه مې یار، هغه غمخوار، هغه زهیر بدل شو

چې و لارښود د پاکې مینې او سپېڅلې دنیا
هغه رهبر، هغه ملا، هغه امیر بدل شو

چې راته جوړه وه د زړه د سر چینو نه لاره
هغه چینه، هغه اوبه، هغه بهیر بدل شو

چې اېښې تله د انصاف وه په مهربان د سترگو
هغه وجدان، هغه قضا، هغه ضمیر بدل شو

کومه چې جوړه وه جونگره د خیالاتو په کې
هغه محل، هغه هوا، هغه تصویر بدل شو

چې ما پرې غم غلطولو او عافیت و راته
هغه ساقی، هغه مینا، هغه تسخیر بدل شو

چې ما گنله په دنیا کې بې نظیره خلکو
هغه دنیا، هغه وفا، هغه نظیر بدل شو

محبوبې ما و سیمم گاللي و غمونه درته
په مجلسو د گل خوبانو ستا تقدیر بدل شو

غزل

زه دومره ژور تللی وم سوچونو او فکرونو کې
جنت مې لټولو ما په تا پسې خیالونو کې

سرې سترگې پرېښېدلې چې ما ستا مخ نه کتل کول
يو رنگ و راخور شوی چې هېڅ نه شته په رنگونو کې

دا سره لکه انار وه د حیا نه سره رنگینه وه
د سرو شونډو سرخي دې چې لا نه شته په گلونو کې

غمونه را انبار راته په سر لکه د غر شولو
صرف ستا چې دیدن کېږي زه خوشال یم په عمرونو کې

کنډول رانه راپرېوته چې ستا په یاد نشه شومه
ساقی نه نور نه غواړم که یې راګرې په سوالونو کې

له سترگو مې څڅېرې د فراق په اوبڼکو لوند شومه
گوهر چې مې راتویې کېرې هېڅ نه شته په بحرونو کې

رقیبه! ووېرېږه د صفا مینې ازار مه کړه
وسیـم د زړه اواز به هم څوک اوري اسمانونو کې

۱۹۹۹/۱۲ع

پښتونخوا، پېښور

د وطن مختگ

د فاني نړۍ په لاره ځان هونسيار كړه
د ژوندون د حوادثو نا بعدار كړه

د بڼه شان او په شوكت او انسانيت كې
داسې نه چې ته بلا ته ځان گوزار كړه

كه د نېكو لارو مل يې نېك به گرځې
كه بد گرځې نو د بدو انتظار كړه

كومه مينه نن چې كېږي د څو ورځو
ته ځان مينه كې منصور غوندي په دار كړه

هر خوا ظلم دى تيارې دي جهالت دى
د مظلوم نورې تيارې ته ځان سهار كړه

بلبلان چې شور فرياد كړي د اغزونه
ته د وينو نه هېواد گلو گلزار كړه

د پښتو په لوى وطن افغانستان كې
دښمن مه پرېږده ټول غرونه پرې انبار كړه

چې په بد نيتونو گورې خوږ وطن ته
هره لوبښت ورتنه د خاورې نه انكار كړه

وسيم وايي! د هېواد په ننگ شهيد شه
د پښتو دښمنان واړه تار په تار كړه

غزل

دومره چې ظلمونه نه په ما کوي
دومره ناپوهي ولې اشنا کوي

کله مې په خیر درته کتلي دي
ټپتي راته مې سترگې شهلا کوي

غاړه کې کچکول په لاس تسبیح گوري
ته څنگه په ما شک د گدا کوي

تا ته مې قسم په عشق خوړلی دی
ته ولې خبره نا صفا کوي

وینه به د زړه درته قیربان کړمه
ولې بې ارزښته تمنا کوي

سپینې به رنگینې شي نهمت په رنگ
هسې د رقیب نه واویلا کوي

پتې چېرته پاتې دي کیسې د عشق
ته څنگه کیسې راته په غلا کوي

خیر دی که لوگی یم ستا د عشق په اور
خوښ یم چې په ډکه خوله خندا کوي

زړه مې ټوکېدلی د لاله په خېر
کله به سفر په دې صحرا کوي

زما سينه په غشو اموخته شوله
څنگه گوزارونه په خطا كوي

زه وسيم رسوا په كلي كور شومه
هسې بيا خبرې په حيا كوي

ع۱۹۹۹/۳/۲۰

پښتونخوا، پېښور

شنې پيالې

کاشکې زلفې د لیلی مې لوبولې
 شنې پيالې مې د شرابو ټنگولې

د وصال رنگینو شپو کې ای جانانه!
 بڼکلې شونډې مې جانانه بڼکلولې

بڼه رنگین موسم بهار وایي گلشن کې
 چې بې درېغه مې ټالو کې زنگولې

گلو ونې قد قامت دې تل بهار وای
 چې نسیم دې په مشام را لگېدلې

زه دې مې وای په شرابو ستا د لاسه
 چې د لاسه دې پيالې کې پرېوتلې

زه بې خوده وای چې ورکه رانه لار وای
 چې مې غبرگو دوه کمخو نه رانېولې

زه زاهد وای په مذهب د ستا د مینې
 چې سجده مې په محراب کې لگولې

ستا د حسن پلوشې دي زه تیارو کې
 ته وای شمعه په تیارو کې بلبدلې

دا دستور دی چې ډېوې نه پتنگ سوځي
 ته ډېوه وای خیر که زه دې سوځلې

وسیم وايي! د زړه سر راته سوری کړه
خیر که زه دې په ســرو وینو لمبېدلې

ع ۱۹۹۹/۴/۱۵

پېښور

د مرحوم خاطر اږيږي صاحب ددې بيت پر بنا
(د هجران په شپه ډېوه په لاس کې راغله)

***

د هجران په شپه ډېوه په لاس کې راغله
د گلونو سره غنچه په لاس کې راغله

تلوسې مې وې چې ورشم ميخاني ته
د شرابو شننه پيال په لاس کې راغله

لتول مې سره لعلونه په ابرو کې
ناکھانه خزانه په لاس کې راغله

شپه او ورځ چې مې سجده وه لگولې
عبادت مې شکرانه په لاس کې راغله

تېره شپه وه په وعده کې خلاف شوی
شوم پخلا چې جرمانه په لاس کې راغله

زه وسيمم ومه گير شوی محبت کې
بڼه منم چې اعانه په لاس کې راغله

ع ۱۹۹۹/۴/۲۶

د پورتنی بیت کې جوړه مشاعرہ

حسرت

قاصده! زر شه په رغو ځمکو بهار راوله
دبستو مېرو کې د گلونو سور گلزار راوله

د ستا په لورې دواړه سترگې د تندي پرېوتې
وصاله راشه ته انجام د انتظار راوله

دواړه پيالې د ميو ډکې دي په تخت د حسرت
هره پياله کې راته سرو سترگو څمار راوله

قلم دې مات شه د ازل ليکل چې ته پرې کوي
که مېړنی يې په شېبو کې مې ديدار راوله

رقيبه! نانه نه وېرېږم که ساتنه کوي
درځم ته ورشه سړې لښکرې د اغيار راوله

بدن زما دی اموخته نېغو بانو په غشو
ستا په چرو به څه ونه شي ذوالفقار راوله

سفر

ملگرو! نن کـوڅه کې دې اغيار څله پرېږدې
توڼي په پنجره کې گرفتار څله پرېږدې

تسبیح گرځوي لاس کې هم په غاړه یې کچکول
په سپین کمیښ کې پټ دا گناهکار څله پرېږدې

انگورو که اوبه دي بیا یې شکل څله گناه ده
جنت مېوه که نه ده په دې ښار څله پرېږدې

ترڅې اوبه مې ځکلي په گناه کې یم غرق شوی
توبه لاره یوه ده توبه گار څله پرېږدې

ډبر مې دي زړلي صداقت پسې زړېږم
په مخ کې دې سرې اوبښکې سور کتار څله پرېږدې

سفر د لویې لار مې په بېدیا کې راپیل کړی
وسیم په لویه لار کې خوارو زار څله پرېږدې

۱۹۹۹/۴/۲۶ع

پېښور

ارمان

اشنا به مې راځي ورنه په لار گلونه ږدم
سینې د حرم باغ نه د ماليار گلونه ږدم

ارمان به مې پوره شي که په نېبو شم پانې پانې
گېډي گېډي غمونه اعتبار گلونه ږدم

هجران هره گړۍ راته کلونه په سر تېر شي
د زړه د سر چينې نه د گلزار گلونه ږدم

گلونه پيدا شوي په بنایست او په جمال
رومبي ځل په ډالۍ کې د رخسار گلونه ږدم

دا هيلي ځوانيمرگې ډېرې هيلي شولې بورې
وسيمه! ځوانيمرگو په مزار گلونه ږدم

پېښور، پښتونخوا

د رحمان بابا د کاليزې په وياړ!

څلوريزه

د حميد په ياد مې زړه قلم قلم دی

لکه څنگه چې جدا رانه صنم دی

چې مرغی د باز د وپړې نه اوتره!

داسې زړه مې هم ستومانه په ستم دی

***

څلوريزه

غوړ کې رانه تپ شو د قضا ولې؟

چېغې مې ته نه اورې اشنا ولې؟

زه شومه وسيم لبونې ستا د در

خلک که خطا شو ته خطا ولې؟

اوسنکې

اوسنکې مې تويې په رخسار شولې نن
زړگيه! ولې نا قرار شولې نن

د وطن مينه چې زه تا کې وينم
زه وفا دار تا چې وفا کې وينم

خير که سوری سوری ټټر شو زما
په غم اخسته کور او ټبر شو زما

زه به خواب د خپل وطن ورکوم
په وينو سور به خپل کفن ورکوم

د وينو خاککو به لاله ټوکېږي
د مسيحا به شنه پياله ټوکېږي

سوي چمن نه به جنـت جوړوم
بڼه جامعـه د شفقـت جوړوم

د غليم کور به زه تالا والا کړم
په خپل قلم به يې رسوا رسوا کړم

خدای نه خوشحال يم چې پښتون پيدا يم
هم مسلمان هم چې مفتون پيدا يم

د هندوگش په جگو غرو مې قسم
هم په دې شنو شنو سر درو مې قسم

چې زه زړگی خپل پرخونابه ساتم
دبڼې مېرې به زه شادابه ساتم

وطنه! تا به څنگه هېر کړو مونږه
په پاکه مینه به سر تېر کړو مونږه

تا ابدالي په شان بچیان روزلي
هم دې هماغه دې بازان روزلي

وطنه ته جنـت نشان یې زموږ
نه د پېړیو قهرمان یې زموږ

ستا عظمت ته به سلام کومه
زه وسیم ستا به احترام کومه

محبت

دنیا ټوله جادوگره هر زمان جادوگری ده
 مونږه ولې نه پوهېږو زما ستا بې خبري ده
 موږ چې دواړو لاسه ورکړو دا دې نوي ژوند اغاز وو
 خواږه زېږی د نسیم و هم ډالی. مو د سپرلي ده
 رقیبانو لارې ساتئ غیرتي وایم په جاره
 چې سپوږمۍ کله په بام شوه زما هلته حاضري ده
 د منصور نه زه کم نه یم د مجنون په پل مې لاره
 کومه لار چې ما خپل کړې هغه لاره شعوري ده
 د زاهد او شیخ د لاسه میخانې تالا والا شوې
 یوه پاتې میخانه شوه دا زما د روح ساقی ده
 وینې جوش وهي رگو کې د مغزو حالات بدل شو
 دا جنون که لېونتوب شو که د ستا سترگو مستي ده
 محبت لویه دنیا ده خو د عشق لاره جدا ده
 عاشقي وي څلور ورځې، محبت زما هستي ده
 پیالې مه اخله په لاس کې را روان تسبیح په غاږه
 د شېخانو بازار گرم زما ستا بې قراري ده
 څه چې لار شو کومې غاږې ته عافیت کوډې کړو جوړه
 مونږه نه پرېږدي څوک دلته څه بې شانه ظالمي ده

بنگري ستا، رباب زما شو ورنه جوړې به نغمې کړو
شونو پيالو ته حاجت نه شته ها فضا ټولنه ساقي ده

ما وسيم سپورمۍ ته لاس کړ چې امبل يې راوړم تاته
سپورمۍ کټ کټ په خدا شوه چې مې لاندې تربگني ده

کوټ جلال اباد، افغانستان

ميو جام

زما د مستو ميو جام کې د نشې قطره شه
 زما غمگين شان ته ماښام کې د ډېوې لمبه شه

ستا د جفا تورو تيارو ته مې زړگي ډوبېږي
 لکه د شمعي په تيارو کې مې خوره وړه شه

ستړی ستومانه يم د زړه سکون مې نه شته گلې
 د امېدونو سلسلو کې د حسرت شېبه شه

ما چې د ستا د سترگو غشو هر کلی ويلو
 ته هم زما د زړه په سر راته ويده ويده شه

زما د اوښکو تسلسل ته چې باران شرمېږي
 لکه ښارو په پسرلي کې ته لمده لمده شه

مطرب زما د سوځه وټړه ته ساز د وفا
 راته رنگينه شه، محفل شه، هم نغمه نغمه شه

وسيم چې ستا د حسن بڼ ته هر سحر دی حاضر
 ته د نسيم سره را والوزه خوږه وړمه شه

پېښور، پښتونخوا

خبر

نن سترگه مې رپېرې چې خبر څه راوړي
زړگی مې هم درزېرې چې خبر څه راوړي

یادونه رایادېرې وصلتونه پخواني
اختر خو را روان دی چې اختر څه راوړي

خړوبې مې د زړه په وینو کې که پوهېرې
مالوم به شي چې ونه په ثمر څه راوړي

بیگاه د تورو زلفو په کمځیو لاندې پروت وم
جانان مې قدردان چې پیغمبر څه راوړي

گلونه زرغون شوي دي په سیمه د افغان
لیلی راته زولۍ کې او په سر څه راوړي

شراب مې و جوړ کړی ډېر په مینه په مستۍ
ساقی راته د مینې په ساغر څه راوړي

تالاب مې و جوړ کړی د نرگسو د عطرونو
نسیم راته د ژوند په خوږ سحر څه راوړي

د کلي مستې پیغلې ها گودر ته ټولې شوي
وسیم ته به خوبانه په گودر څه راوړي

۱۳۷۸ د اسد ۲مه - کوټ ننگرهار

تصویر

تصویر سره تصویر ستا جانانه جوړوم
رنگونه په رنگونو کې بې شانه جوړوم

سرې شونډې سرو لمبو په خېرې گوټې راته سېزي
چې تـوـرې تـوـرې زلفې پرېشانه جوړوم

درنښت نه وېرېم بانه کله درنېرې
هر څه چې جوړوم د دل و جانانه جوړوم

ساقې پيال له دې ماتې شه چې دومره پرې نازېرې
خمار د تـوـرـو سـتـرگـو مـیـسـتـانـه جوړوم

گلونه مې خوښېرې ته هم گلو د نرگس يې
شبنم چې جوړوم پرې د چشمانه جوړوم

لیلی مې په گلونو کې ولاړه هسکه غاړه
امبل چې جوړومه د ریحانه جوړوم

وسیمه! مینه وکړه د اخیلو خلکو مینه
پېغور که جوړومه د خپل ځانه جوړوم

جلال اباد، ننگرهار

غزل

زه بڼایسته بڼایسته گلونو کې بې درېغه مشغولېږم
ستا د لاس د شنو پیالو نه زه بې شانه پرې مستېږم

ستا بڼایست ته نازنینې ډېوې گانې شرمنده شوې
ستا د مخ رڼا رڼا ته د پتنگ په شان سوځېږم

طیبیانو لاس مې نیسئ اخ بې شانه زړه مې رپي
د نسیم خوړو نغمو ته لکه پاڼه زه رپېږم

د منصور د لارې مل یم د مجنون په شان شیدا یم
نه د اور، نه د اوبو نه، هم له داره نه وېرېږم

ساقی ستا شوې سترگې تنگې د خیام کوڅه اباده!
انتظار شېبې شوې ختمې زه به هلته ورسېږم

ای جانانه! که رقیب ستا مېړنی دی پروا نه شته
زه وسیم به په وعدو کې در په در باندي ودرېږم

د حسن بازار

د حسن په بازار کې د حسینو نه حسینې وه
 د گلو په رنگونو کې گلونو نه رنگینه وه
 ټپوس مې ترېنه وکړ چې بې سر محل کې څه کوي
 ازل نه شکایت و او په سترگو کې غمگینه وه
 گرداب د حوادثو کې راگیره د خزل په شان
 همت نه مې کتلو په همت کې دا شاهینه وه
 زمان نه په فریاد و د حسرت ډېوه یې مړه وه
 وو روحاً بې قراره خو په جسم بلورینه وه
 افسوس افسوس! کې وویل د خپل لاسه داسې شومه
 کیسو ته ورته غور شوم د شیرینې نه شیرینه وه

***

ووویل

یوه ورځ د پسرلي وه په محمدا وتلې ومه
 له همزولو سره گډه په خندا وتلې ومه
 فطرت د طبیعت نه مې نظر وشولو واوړه!
 زرگی مې په گوگل کې په وار وار شو ناقراره
 اه! مینه مې پیدا شوه په ازاد یو گلستان کې
 د گل او د بورا وه مشغولا چمنستان کې
 فکر کې د ځان شوم چې ای کاش یو شفقت د لاس
 تاو شي او راتاو شي راته ونېسي د سر د پاس

ما خو ويل چې مينه عجيبه شان نه احساس به وي
خان به په کې ورکې وړکې عجيبه شان نه اخلاص به وي

ځکه اورېدلې مې کيسه وه د شيرين فرهاد
کړيکې يې د زړونو اورېدلي وو هر چا په ياد

زړه مې په سفر شو کومه لار کې چې ليلا تللې
سترگې مې د مينې ډکې سترگې چې شهلا تللې

دې نه بې خبره چې هغه خو پاکه مينه وه
هر څه ورته زړه کې د هېندارې غونډې سپينه وه

کيره شوم په لومه کې او بنگار شوم د صياد په لاس
پانې پانې گل شومه او ورکه شوم د باد په لاس

خان دې با خبر کړ چې دا زړه دې د گيلو نه ډک
روح مې په تورتم کې ده، فضا مې اسوبلو نه ډک

در به کړم منت خلکو چې چېرته زړه ونه بايلی!
راشئ! يو بې سر سامان کوڅه کې مې ژوند وگورئ

نه! چېرته وفا نه شته، ونه کړې محبت خلکو
لاس به در چاپېره کړي په چل چل کې صحبت خلکو

راشئ! د وسيم نه خو زما د حال تپوس وکړئ!
کير يم بنديوانه د وحشيانو چال تپوس وکړئ!

پرخه

لکه د پرخې او شبنم سره سور گل تازه شو
داسې مې اوبنکو اسوبلو سره گوگل تازه شو

ستا د هجران تاوده بادونو چې بې شانه وسوم
ستا د غمونو سلسلو کې مې غزل تازه شو

هغه ساقې په لاس کې جام واړه سکروټو ډک و
ځکه کوم اور چې په محفل وو په محفل تازه شو

خیر که بادونو نورې خاورې چې راوشندلې
ستا د وصال باران چې وشو خړ کاکول تازه شو

وسیمه! نا چې څه غوښتل هغه وړتیا وکړله
ځنګه چې گورې په شپه کې ټول محل تازه شو

غزل

زه شوم ميخانه شوه او ساقی د جام
جوړه ترانه شوه د سـرور او شام

ما پيالې نوش کړې وې د سرو شونډو
جغه د رندانو چې خيام خيام

خه رباب مستېري خه دا ستا حسن
سل کلامه پيش شول نه دا ستا کلام

مه کړه طوافونه چې رقيب نه يې
سيخ به شي، کباب به شي رقيب په نام

نن چې راته خاندي دا سپورمی غلې
خنکه په بستر وکړم آرام آرام

نه هغه لاله شته چې يې پرخه شم
نه هغه شفق شته چې يې شم انعام

ستري شول ستومانه قاصدان زما
نه دې خواب راکړ نه بسکلا پيغام

گرځمه مدهوشه دنيا نه غواړم
زه وسيم به وکړم په مقام قيام

۱/۸-۲۰۰۰ع - پېښور

رباعي

چې کوم پیکر د ستا وجود وي بت خانې ماتوم
چې وي شراب د ستا د شونډو میخانې ماتوم

وسیمه! مه اخله ملغلرې د رقیب د بازار
زه مسټ د مینې په دولت یم خزانې ماتوم

کوټ جلال اباد ، افغانستان

***

څلوریزه

سورگل شو پانې پانې چې د ستا بنگلې بنگلا شوه
غوټی په پرانېستو شوه چې د ستا زلفو هوا شوه

د ستورو سترگکونه درته ځای په ځای کې نم شول
سپوږمۍ شوله خجله چې د ستا د مخ رڼا شوه

مهال

ما چې هر څه هر څه وکړل خوشحال نه شو
د زړه کور چې نږدلی په حال نه شو

که معمار ته منتونو په زاری شوم
د معمار چې کوم کمال و کمال نه شو

چې د حسن وه مغروره ای ملگرو!
د غرور چې کوم زوال و زوال نه شو

چې ملنگ شومه په در او دروازو کې
کوم مهال چې ما غوښتلو مهال نه شو

یو بچونی مې موندلی و په غره کې
د زړه غوښې مې که ورکېږې غزال نه شو

د وسیم زړه ترې نه داسې و تور شوی
چې په اوبسکو ووینځلو کنگال نه شو

عطرونه

گرانې! په کړس کړس کې خندل مه کوه
هم دې په مـرو سترگو کتل مه کوه

کله چې څنگ ته دې بې خوده درشم
بې خوده ډېر شي نور ځکل مه کوه

کله چې پل دې په درشل کې کېږدم
شنو مینارو ته، ته ختمل مه کوه

زه د سپرلي په هوا مست گرځمه
نور د عطرونونه شیندل مه کوه

واخله د ستورو نه پېیلو امېل
د غمازانو اچول مه کوه

زه یم مستي، زه یم سرور او شپاب
نور و نغمو پسې نکل مه کوه

زه که دنیا گورمه ستا سترگو کې
د دنیاگانو جوړول مه کوه

راته په خوب کې بیگاه وویل سپورمی
وسیمه! اوبسکو تویول مه کوه

ننگ

وران دی، گلستان دی ای بلبله د پښتون د باغ
نوم د رقیب لیک دی په شاپر بوتې د مجنون د باغ

خوار او زار بچی دی بې هنره بې کماله دی
غورونه یې کانه، په لاس شل، سترگې پرکاله دی

لعل خښ په اېرو کې او مرجان پروت دی په خاورو کې
زوی د شهباز گرځي چمپرې خوري په سيل د واورو کې

پاخه ای زلمیه! مست شه، توره او ایمان واخله
شرق شه، اور لمبه شه، تندر تر شه خپل جانان واخله

څار د شنو برېتونو شم غلام د غلام زوی یې ته
پروت یې په دوسیې کې که زر ځله شاه زلمی یې ته

توره دې راواخله ننگ پښتو او اسلام پورته کړه
خپلو مسستو سترگو دې نامه د غلام پورته کړه

پاخه ننگیالیه! نن دلبر او جانان وگټه
نوم د پښتون وگټه ناموس د افغان وگټه

ټول جهان حیران کړه د خپل ځان په تماشاه سره
ای! د احمد زویه، ای بچییه د شپرشاه سره

غزل

دا زه شومه بدل، که زمانه بدله شوه
سازونه شول بدل، که ترانه بدله شوه

په لپو لپو حکمه خوند یې نه شته دې ساقی
شراب شولو بدل، که میخانه بدله شوه

نه شوله غوټی په گل بدله گلستان کې
نسیم شولو بدل، که گلخانه بدله شوه

اوبنکو ته مې لاره جوړه کړې زړه په سر وه
بهیر شولو بدل، که سلسله بدله شوه

وعدې دې راته راګرې افسانې په زړه کې ساتم
ستا زړه شولو بدل، که افسانه بدله شوه

زړه ته مې نږدې وې فاصلې هم لنډې شوي
منزل شولو بدل، که فاصله بدله شوه

وسیمه! په سوالو کې ورته پاکه مینه غواړه
مینه شوه بدله، که یارانې بدله شوه

غزل

غشي په نښه هم به خاوره لکي
دا ستا بانه د زړه په سر لگېږي

سترگې چې سترگو سره وجنگېږي
لکه د غر سره چې غر لگېږي

مست او مدهوشه يم ستا سر و شونډونه
چې په پيالو کې دې کوثر لگېږي

د باخودي احساس مې ځکه وکړ
څنگه ساحل ته سمندر لگېږي

وسیمه! ډېر ځان ته هوښيار مه وايه
نن سبا زړونه په هنر لگېږي

قمر

طواف وکړم کعبې نه که د ستا قمر نه تاو شم
پيالې د ميو نوش کړم که محراب منبر نه تاو شم

ناصحه نصيحت چې دې زه اورم نه پوهېږم
تسبيح کړمه په غاړه که د خور دلبر نه تاو شم

خپل يار مې ډېر يادېږي خو دا لارې بندي شوي
زه والوزم هوا ته که په پښو چوونغر نه تاو شم

زاهد رانه غوسې کړي چې څه حسن پرست يې ته
خير زه دې گناهکار شم چې د ستا پيگر نه تاو شم

رندانو لار مې پرېښې هم خيام رانه خفه دی
پيالې دې کړې راماتې خو چې ستا نظر نه تاو شم

وسيم وايي! په ډاگه چې سجده دې په لمبو کړم
زردشت دې رانه وايي خو چې ستا مجمر نه تاو شم

د هجرت کور، پېښور

کهکشان

دا ستا د ستورو اسمانونو کهکشان ته سلام
ستا د ښایست رنگینو ښکلو روڼ جهان ته سلام

د سحر باده چې مېلمه د یار په کور شوې راته
ستا د خوشبو او د وړمو گلو ریحان ته سلام

ما ملغلرې لټولې په سیننه د بحر
ستا په سینې د ملغلرو روڼند باران ته سلام

څوک په منزل د بر او بحر څوک پلې لاروی
ستا د جرس د زخمي غږ سترې کاروان ته سلام

ته چې وطن کې دنیاگی. د ژوند ودانه غواړې
ستا تقدس د مفکورې ښکلې ارمان ته سلام

ته چې منصور غونډې په دار د محبت کې شولې
وسیمه! ستا د جذباتو کلک ایمان ته سلام

د هجرت کور، پېښور

غزل

غواړم تکلیفونه خو جفا د مینې نه غواړم
غشې مې قبول دي خو خطا د مینې نه غواړم

خوښ یمه تورتم کې چې اندېر د ستا د زلفو شم
نه غواړمه، نه غواړم سبا د مینې نه غواړم

گرځمه مدهوشه دنیاگی ټوله مدهوشه ده
سترگې غواړم، ستا غواړم مینا د مینې نه غواړم

ستورو ته چې گورمه بیا شپې د وصال یادې شي
ډوب دې شم تیارو کې خو رڼا د مینې نه غواړم

چمنې ځوانېمرگ شې چې په غږ دې اشنا لارلو
وي ويل سحر شو واویلا د مینې نه غواړم

زلفې دې وچتې پلوشې دې را په برخه کړه
مه کوه حیا را نه حیا د مینې نه غواړم

غواړي وسیم تا غواړي کوتره یې په بام شې ته!
نه غواړمه، نه غواړم هُما د مینې نه غواړم

د هجرت کور پېښور

غزل

محل چې درنه جوړ کړمه د شنو اوبو په غاړه
سپوږمۍ چې پلوشې وي مونږه ناست یو سره دواړه

وږمو د پسرلي چې ستا لمن وي رانېولې
رباب مې شپڼگولی او ته وای راته ولاړه

اه! خیر که د حسرت اوسنکې په مخ مې بهېدلې
خوندونه یو په دوه وو که تا ویلې راته زاړه

کیسو ته دې لېوال یمه دیدن ته دې یم تږی
اوبو سره گلونه زرغونېږي هم په شاړه

بیگاه راته په خوب کې یو سپېڅلي داسې ویلې
وسیمه! په دعا کې دې سپېڅلي مینه غواړه

د هجرت کور پېښور

د شونډو رنگ

دا شونډې زما سرې شوې که د ستا د شونډو رنگ شو
خيام را باندې څښلي که د ستا د سترگو بنگ شو

احساس مې رانڅښي او چې روح مې هم خوشحال شو
دا حسن ستا مست شوی که د ستا د پيالو ترنگ شو

بيگانه يې راته ويلې چې زنگېره بوډې ټال کې
په مخ د کائېناتو مې چې جوړ درته اورنگ شو

چې زلفې مې چېرلي^۲ په خيالونو د وصال کې
ترې جوړې انگازې شوې راته جوړ ترې خوږ اهنګ شو

دا سره دې انگي دي سره شراب په شنه پياله کې
دا گوټ^۲ مې چې پياله کړه هر څه گل، گلې، گلرنگ شو

غماز دېوال اوچت و فاصلې وې ايجاد کړې
نسيم بنگلو وړمو سره دېوال د بېخه رنگ شو

قسمت راته دنيا کې د وصال خوږې نغمې کړې
دا زه او خوږ جانان سره چې دواړه څنگ په څنگ شو

د حسن په مالت کې چا خيرات د حسن ورنه کړ
وسيم کچکول په غاړه کړ چې ستا د در ملنگ شو

شرمنده و

خزان چې کله راغی له بهاره شرمنده و
بادونه اهریمن و له گلزاره شرمنده و

ساقی گدی نشین شو په زیارت کې د پیرانو
چې دنده ور په یاد شوه له خماره شرمنده و

دا سترگې جادوگرې وې چالونه د فریب و
زما د زړه اسرار ته له اسراره شرمنده و

ببینې ته یې په تمې نه د ډېرې مودې پروت وم
مینا د اخلاص نه وه له غباره شرمنده و

ابلیس د خیال په ټال کې ډېر زنگلې ناقراره
ابلیس زما د صبر نه بې واره شرمنده و

سرې غوښې یې خوړلې وې مښوکه یې لا سره وه
یتیم د لوړې خبټې او نهاره شرمنده و

که سل غمې په غاړه د یعقوب د جگدک وه
په غاړه د انگرېزې سستا له هاره شرمنده و

وسیمه! تا ته ویلې وو خیام ته به خو دواړه
له قوله یې وفا شوه له اقراره شرمنده و

اختر

اختر خود هغوی دی چې هم ټنگ دی هم ټکور
چې بڼې یې دي هم پټې او په سر نه دی سر تور

خدا یې که په خوله وي هم په غاړه یې هارونه
قدم په هغه ځمکه رډي چې ځمکه وي سمسور

او روحاً هم خوشحاله وي په زړونو هم خوشحاله
نه غږ پرې د اغیار شته نه کوم لېرې یې پېغور

نوزه به اختر څه کړمه چې سړي بلا زبېښلی يم
چې بڼې مې دي هم لوڅې هم چې گرځمه په اور

اختر رانه مستي غواړي سرور غواړي شباب
ددې خبر نه دی چې هم جام مې دی نسکور

اختره! وسیم پرېږده چې غمونه ور سره وي
دا څنگه چې لاله لري په زړه باندي داغ تور

سوبه

د شمشاد دې هسکې څوکې تر پامیره به رسېږي
 دا چينې چې دې روانې تر بهيره به رسېږي
 دا چې خړ شانته بچي دې ابدالې په کې روزلې
 د دښمن دا توره غاړه تر زنځيره به رسېږي
 دا وېرنه او ستاينه دا زمونږه مشغوله ده
 دا چې کېږي هر څه کېږي تر تقديره به رسېږي
 مونږ زاده د افغان زاد يو دا وحشت نه شو منلې
 د نجات سوچه لاسونه تر مجبوره به رسېږي
 دا چې خبټې غټې کړي دا د بل په مال چې پروت دي
 دا نظام د مصطفی دى تر زهيره به رسېږي
 دا عظمت چې رابښلې دا ددغې ټکي زور دى
 که وسيمه! سوبه غواړې تر تکبيره به رسېږي

ع ۲۰۰۱/۲/۲۰

بغاوت

په سر چې رانه خبڙي بغاوت څنگه ونه کړم
خوږ ژوند چې رانه اخلي شرارت څنگه ونه کړم

خوبونه تېستوي زما د يار له تورو سترگو
وحشي حيوان صفت ته اهانته څنگه ونه کړم

ابادي راوبچارې کړي د ښه لارښود په نوم کې
لستونې تک تور مار ته شقاقت څنگه ونه کړم

ظاهراً په قسم راسره مهر د صدق کاندي
باطن کې تور لعين دی جهالت څنگه ونه کړم

چې غشي په لېندو کې صيادان يې اموخته دي
مېرې کونړې شان نه رفاقت څنگه ونه کړم

چا نېتر په ملا رامات کړ چا مې گل د بوټې واخيست
په بې ترسه انسانانو لجاجت څنگه ونه کړم

دېوان دفتر مې لاس کې د اغيارو پاڼې پاڼې
وسيمه! سپين ميدان کې قضاوت څنگه ونه کړم

د جولای ۱۳مه، پېښور

چنار

ما به چې سیوری ته دمه کوله، هغه چنار ځوانی مرگ
چې د بلبلو په کې کور ودان وو، هغه د یار ځوانی مرگ

چې د جرس په خور اواز به وینې شو، هغه جرس سوری دی
چې به سفر د امېدونو کاوه، هغه کتار ځوانی مرگ

چې به مېلې وې د پېغلولوټو جوړې، هغه گودر وچ شوی
چې په کې جوړه دنیاگی. د مینې، هغه کنار ځوانی مرگ

چې د ویاړو نښانې جوړې شولې، زمونږ ملت د برمه
چې پرې یادگار د پاک شهید جوړ شوی، هغه مینار ځوانی مرگ

کومه مستي چې د ځوانۍ وه په کې، هغه لاهو لاهو شو
کومه نشه چې د ځوانۍ وه په کې، هغه خمار ځوانی مرگ

چې یې بنسټ د ازادې کېښوده، هغه بابا مو لاره
چې راته خښته یې په خښته کېښوه، هغه معمار ځوانی مرگ

چې تور لونگ په سپین ټټر زنگېده، هغه بنایست څه شولو
چې به نسیم ورته ډالی. کوله، هغه سهار ځوانی مرگ

چې کومه قام وو د منصور په لاس کې، هغه روڼ قام مات شوی
ښکلې تصویر یې د وطن جوړوه، هغه شاهکار ځوانی مرگ

چې به درڅو ورته پایز بې شپړنگاوه، هغه پایز بې گونگ شوی
د ادم خان په لاس رباب وسیمه! د ستا ستار ځوانی مرگ

پېښور، بورډ بازار

د نفاق ټکي

له خندا نه ربي شونډې خو د چا به ربي؟
زما په خوله کې له ازله څه خندا نه شته ده

زمونږ په قوم کې د نفاق ټکي پخوا نه رواج
ځکه پښتون، پښتون ته گوا شي چې زما نه شته ده

دبښتي صحرا مو جهنم په څېر بدلي شولې
زمونږ په زړونو په لاسونو کې دعا نه شته ده

چې د تمساح په څېر يې سترگې د ژړا نه ډکې
د غمخېلي اهوگۍ کور په بيديا نه شته ده

چې به غوټۍ د گل گلاب خپله ارواح بلله
هغه ورمه سهارنۍ مو د سبا نه شته ده

ځکه خو پرځه په لاله زمونږه نه ورپرې
فضا مو ډکه د باروتو هېڅ صفا نه شته ده

چې کوم وگړي د افغان وينم مجنون په څېر دي
سر يې ببر څېرې گربوان وايي ليلا نه شته ده

گوره کارغه نه چې حرم کې د گرتو گرځي
وسيمه! گوره چې يې عمر ته بقا نه شته ده

په اور لمبه

دا زما په زړه چې اور دی ټول جهان په اور لمبه شه
 نا چې پورې کړ په کور مې ستا مکان په اور لمبه شه

دا جنت نظیر وطن مې چې زیور وای په گلونه
 کوم خزان چې پرې لگیا دی دا خزان په اور لمبه شه

چې د ډبرې مودې زیار مې وو حاصل یې وه جونگره
 چې توپان ترېنه چاپېر دی دا توپان په اور لمبه شه

چې په ناز به یې لوبولم او خپل ځانه راته تېر و
 چې د وخت یو سوداگر و دا جانان په اور لمبه شه

وو شراب د پاکې مینې په کې جوړ و محفلونه
 اوس ریاء جامونه ځکه میستان په اور لمبه شه

گل گلاب مې منتظر دي هم لاله ترې بیدیا کې
 چې پرې پرځه نه اورېږي دا اسمان په اور لمبه شه

چې یې سپینې جامې تن کې په ریاء الاهو وایې
 دا بې ترسه خود غرضه مسلمان په اور لمبه شه

وسیم گرځي سر درو کې هر شاهین ورته فریاد کا
 چې د کور وحدت نه غواړي دا افغان په اور لمبه شه

پېښور، د هجرت کور

غزل

خومره جاهل يم چې په خړو کې تصوير لټوم
هغه يو وخت ؤ چې اوبو کې به تصوير ښکارېده

که مې کوډله تکه توره وه لوگونه ډکه
بيا هم خوشحاله مې فضا وه هم تنوير ښکارېده

که په خو ځله يې امېل مې لاس کې پاتې شولو
رقيب بې وسه وو په مخکې مې حقير ښکارېده

اوس چې خپېره نفرتونو گل په مخ ورکړی
نه شته ماليار چې مې د گل په سر ډهير ښکارېده

څه لوړ مقام وو زما پاکې او سپېڅلې مينې
په هر قدم کې د وصال مې څه تدبير ښکارېده

چې يې د شرمه د وجود په گل خوکه مانه شوه
وسيمه! شان کې دې ښکاره ورته ضمير ښکارېده

پارکي

نه شته ده ساقی ستا په پیالو کې څه نشه نه شته
زه خو اموخته د تورو سترگو په شرابو یم

خیر دی که ځیگر ستا په بانو سوری سوری شو بیا
زه ټپي ټپي چې په اغزو د سرو گلابو یم

***

څلوریزه

سمن او نسترن چې د عطرونو ارزاني کړه
منې او انار گل هم د بسایست نور افشاني کړه

سنځل د نارنج گل او ریډي گل لاسونه ورکړه
نښتر او کوږ چنار هم په خپلو کې یې یاري کړه

***

رنگونو اختلاط کې چې کمال دی د رنگرېز
جانان مې مسلمان دی خو رقیب مې دی انگرېز

پتنگ غونډې به ولې په رڼا کې سوځېدلې
که موم نه وای جوړ شوی په قالب کې د شمعرېز

انحصارې سترگې

زما په روح کې دې رانغښتې ستا ځمارې سترگې
ته مې معبود، ته مې صنم یې ستا شاهکارې سترگې

زما دا سترگې، دغه سترگې، څومره ښکلې سترگې
خدایه^(۲) په ټپه کړې، رنډې کړې ها اغیارې سترگې

زما وجود خزان وهلی د نفاق په سېلۍ
په هره لور کې راته وشه ستا بهارې سترگې

زما خوبېرې هغه سترگې په نشو چې سترې وي
زه یم بې زار د زخمي سترگو او خونخوارې سترگې

ما د هجرت کېرېدۍ وهلې د ښکلا په وطن
څومره ښایسته دي، بې ریا دي انحصارې سترگې

په دې گناه یې زه مین یم په مسلمو سترگو
ما ته ښېرې رانېغې کړې دي گفارې سترگې

د سمندر په لوی ساحل کې مې څه شور واورېده
چا راته ویل چې هر څه ډوډ کړل دې قرارې سترگې

وسیمه! هر څه دي خوبېرې په نصیب شه درته
لېکن نصیب دې شه دښمن ته بد گومانې سترگې

۱۳۸۴/د ثور ۱۲مه

رسي که نه؟

زما د زړه د سر چينونو نه لاره

ستا د سراب منزل ته رسي که نه؟

دا ستا د سترگو الوتکې غشي

زما او ستا حاييل ته رسي که نه؟

د ستا غرور کاروان په لورېه درومي

دغه کاروان مایل ته رسي که نه؟

ستا د نرگس پسرلنۍ وړمې نه

زما خزان زابل ته رسي که نه؟

ها! ستا د زلفو تنابينه کښتۍ.

زما د زړه ساحل ته رسي که نه؟

غزل

زه يې چې تېرى د نشې کړمه خمار په لاس کې
گروان مې خبرې نېټې پاتې شوه اغيار په لاس کې

دا زه منم او احترام د بشر حق گنمه
په دغه شرط چې مې شمله نه شي گفار په لاس کې

ډېرې نادود يې د پښتون په ټبر تېرې کړلې
سلگۍ سلگۍ ماشوم يې ورکړ د ناتار په لاس کې

زه به هېڅ کله د قلم پر خای ټوپک وانخلم
که مې څوک ورنه کړي په زوره د ناچار په لاس کې

زه په زنجير باندې اسير يم تقدير په لمن
زه به په څه وایم چې زه يم د اختيار په لاس کې

څومره رښتيا او حقيقي ظلمت فرمان چلوي
څنگه راگير يو د کاډبه سپين سهار په لاس کې

که مو سفر د ازادۍ پيل کړو په خپله سيمه
زه به رانېسم د کاروان ښکلې مهار په لاس کې

که مې جانان قدم وانخلي په دې شنو صحرا وو
زه به ديدن د يار ورنه کړم انتظار په لاس کې

که ستا تصوير جانانه تې ښکارېده، نه ښکارېده
وسيم به پاکه کړي هېنداره د غبار په لاس کې

غزل

گوره اغیاره زه دې بېژنمه!
ته که په جامه کې د پښتون راځې

څومره که لایلا لایلا په خووله وایې
قتل ته په خپله د مجنون راځې

مونږه افغانان خو سره وروڼه یو
ته خانه خراب یې په بېلتون راځې

متیو د وحدت مو کلا جوړه کړه
ته یې ړنگېدو ته په جنون راځې

مخ دې لا نورېرې بیا په سپینه ورځ
ځکه خو په مکر او شبخون راځې

مه وژنه! زمونږه افغان مه وژنه
لاش به دې ان شاءالله په جیهون راځې

زه حیران یم دې ته، ته کارغه ولې
څنگه د گرتو په قشون راځې

داسې د وسیم په زړه کې برېښي څه؟
وايي چې د خپلو په لمسون راځې

د مور نړۍ واله ورځ

مور مې زما د ارمانونو دنیا

زما د شپو او سهارونو دنیا

چې یې په سترگو کې همت راښوده

راته یې درس د محبت راښوده

زما د خیال او د فکرونو دنیا

مور مې زما د ارمانونو دنیا

غېر یې خوشبو ډېر د جنت په عطرو

زه به یې معطر کړم شفقت په عطرو

زما د ځمکې اسمانونو دنیا

مور مې زما د ارمانونو دنیا

مورې قربان د ستا غیرت نه شمه

د ستا بې شانه شفقت نه شمه

زما د دنگو دنگو غرونو دنیا

مور مې زما د ارمانونو دنیا

غزل

ياغي خويونه دې په باز د تخيل رانېسم
 تا به کړم رامه په دانه د عاشقۍ جانانه

ته شه او زه شم سره دواړه د سپين غر په لوري
 طبابت وکړو د بېماري اهوړۍ جانانه

تا به کړم ميره د خوبانو که هېواد ته راځې
 په دواړو لاسو به سلام کړي جنکۍ جانانه

ستا د وجود خوله ده پرخه، پرخه، پرخه په گل
 هم دې عطرونه، هم دې راز د زندگۍ جانانه

خلک به عمر تېروي د پاشاهي په محل
 دواړه خوشحال يوو په ژوندون د عاشقۍ جانانه

چې تربگنۍ کې د سپوږمۍ ته پاتې نه شي گلې
 درته به جوړه کړم د ستورو غاړه کې جانانه

غزل

ای! د کندز د ښکلا گانو ډېوې
 ته لږ زما د زړه په کور کې تم شه

 زما د زړه نه بهر مه وځه ته
 راته هم ننگو هم په پیغور کې تم شه

 ته هم ریډي، ته هم سنځل شه راته
 ته نن زما د سترگو تور کې تم شه

 د مینې گل زمونږ د پیغلو ښایست
 در سره راوړه په دې لور کې تم شه

 گل د نارنج د ښاپېرو په ځنډو
 ته دې اتن په شرا شور کې تم شه

 زما د پېغلي اهورې په ترپا
 ته د فطرت په دغه زور کې تم شه

غزل

قلم را واخلمه حيران شمه چې څه وليکم
هېڅ نه پوهېږمه چې بد وليکم ښه وليکم

زه دومره ډوب د حوادثو په گرداب کې شمه
سمه لار پرېږدمه زه لار شمه په غره وليکم

چېرې پرک کېږي او ټوپکې د کارتوسو ډکې
دبسمن خو څه کېرې چې نادودې د تربره وليکم

زه يم کم عقل خو غلیم زما نه ډېر دی هونبیار
چې راکې وژني په ژړا باندي يې څه وليکم

خپلو تورمخو ته د سپینو لقبونو ورکړي
ها! ته ملا ووايم، نوم ورته د خره وليکم

په مونږ د مرگ فتوا جاري کړي په خپل کور کې ډمې
قلم مې مات شه که دا هر څه د خپل زړه وليکم

هلته ناولې نڅا گړې او پوليس څوکیدار
هلته هېرا د منډيې کوڅه سپېره وليکم

مورې!

ای! زما مورې په ما گرانې مورې
 ما ته د هر چا قدردانې مورې

ستا په کتو مې زما سترگې خوږې
 راته ډالۍ یې د یزدانې مورې

په ما دې گل گوزار پېرزو هم نه شي
 زما په درد باندي حیرانې مورې

زه به ستا خاورې د قدم ښکلوم
 ته زما ژوندي مهربانې مورې

په برکت دې زه جنت گټمه
 نه زما خان زما جانانې مورې

زه دې هېواد په مینه وروزلم
 نه وې په اصل کې افغانې مورې

زه به نړۍ خوشحالي ټولې کړمه
 ستا په لمن کې جاوېدانې مورې

زه وسیم دعا ته دې محتاجه یمه
 بې له تا هېڅ یم با ایمانې مورې

نیمه ازاد نظم

ای! عزرایله نوره کپه وکړه
 نور بس دی ستړی، ستومانه به یې
 لږ ها خوا خو قدمه وړاندې لار شه
 هلته د ژوند د قافلو غارنگر
 هلته د مرگ د هوسو سوداگر
 لږ انتقام ددې ولس واخله
 یو خُل نه لس په لس واخله
 ای! عزرایله نوره کپه کړه

***

دلته دې ډېرې میندې بورې کړلې
 دلته هم ډېرې خورکۍ گونډې شولې
 دلته هم ډېر شول خوانیمرگ خوانان
 چا وویشتل خوک په خپل مرگ خوانان
 شپې کروندې مو هدېرې جوړې شوې
 خوشحاله وخت مو غم شېبې جوړې شوې
 ای! عزرایله نوره کپه وکړه

***

لږ ها خوا خو قدمه وړاندې لار شه
 هلته ضمیر د انسانانو مړ دی
 هلته پلان د ورور وژنې جوړ دی
 دلته به ما وژنې خپل ورور وژنې
 هم مې خپل زړه، هم مې سترگو تور وژنې
 په رنگ یې سپین کړې د تور مخو یاری
 ها! د بدمرغو او شرمینو یاری
 ای! عزرایله نوره کپه وکړه

غزل

شهید رهبر او د زړه سر ته سلام
ها! بې کتابه پیغمبر ته سلام

ها! د میرانې او د سولې رهبر
ها! د بې وزلو لوی اختر ته سلام

ها! د غیرت هغه بې ساري مثال
دینمن په سر هغه محشر ته سلام

ها! د پامیر ها د شمشاد څوکې ته
هغه بابا، هغه سپین غر ته سلام

وسیم به تل هغه په زړه کې ساتي
هغه نجیب هغه افسر ته سلام

غزل

خلک د کال د ها رنگونو انتخاب کې ماهر
مونږه د وینو جوړولو په خوناب کې ماهر

وايي راتلونکی کال د رنگ به د اوبو په رنگ وي
مونږه د دښتو وړښودلو په سراب کې ماهر

د مېړنو دښتو، مېړو نه سره گلان ټوکوي
مونږه د بوټو پرېکولو د گلاب کې ماهر

خان يې سنبال کړ په تعليم باندې گاونډې خوانانو
مونږه په ټنگ او په ټکور او په شباب کې ماهر

خلک د لمر په شان خانونه کړي عيان خلکو ته
مونږه په مخ د کشکولو په نقاب کې ماهر

راځئ! ور درومو د رڼا او خوشحالی لورې ته
وسیمه! ته يې د پخوانه په شتاب کې ماهر

۱۳۹۸/۹/۱۷ ل

کابل، تايمني

غزل

سرې شونډې شنه پياله کې
خمار په ميکده کې

زبون زبون احساس مې
بناغلي تلوسه کې

کفر کفر سترگې
د دين په فلسفه کې

ياغي ياغي خويونه
د عشق په سلسله کې

بانې يې غشې غشې
د مينې معرکه کې

جنون جنون کردار يې
ستم تنگه سينه کې

د ظلم انتها يې
نه خايبري په کعبه کې

يو ورځ به ورته بسايم
حقيقت په اښنه کې

ساتم يې لکه اوبسکه
د سترگو په کاسه کې

ګلاب ګلاب جانان مې
د زړه په حجره کې

۱۳۹۸/۲/۶ل

بغلان مرکزي

غزل

پاکه ربه ستا له در سره ولاړ یم
گناهکارو کې د سر سره ولاړ یم

زاهد وایي چې همدا وخت د توبو دی
د رباب او د هنر سره ولاړ یم

میخانې کې مې پیالې دي ماتې کړي
تخیل کې د کوثر سره ولاړ یم

هم شراب وو هم پیاله وه ساقی، زه وم
اوس ناچاره د منبر سره ولاړ یم

ښه پوهېږمه چې لاندې لوی گړنگ دی
تورو خاړو د کمر سره ولاړ یم

ناپوهي دي، وزرونه خپاره کړي
بې ضمیره تور رهبر سره ولاړ یم

زه وسیم که په تیارو کې مزل کاندې
وخت به راشي چې د لمر سره ولاړ یم

۱۳۹۸/۷/۸ ل

بغلان

غزل

سوله مینه، سوله زوند، سوله هستي ده
 سوله عشق په میخانه کې بد مستي ده
 سوله دُر، سوله دُرڅو، سوله رباب ده
 د ادم د مینه راز دی زنده گي ده
 سوله گل، سوله گلاب دی، سوله پرڅه
 سحرکه کې د نسیم سره یاري ده
 سوله عود، سوله عنبر، سوله خوشبو ده
 سوله اوبسکه، شهلا سترگو نرگسي ده
 سوله یون، سوله مشال، سوله کتاب دی
 سوله غواړه! چې لوی خدای ته بنده گي ده
 زه په درې ټکويې غنډمه وسیمه!
 جنگ سپره دی، جنگ مو وژني، جنگ نېستي ده

۱۳۹۸/۱۱/۱۱

مرکزي بغلان، بغلان ادبي بهیر

یادښت

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English